

Uppföljning av tandhälsan hos barn och unga i Östergötland 1994-2023

Tandhälsorapport

Berit Mastrovito

AnneLie Johansson

Beställarenheten hälso-, sjuk- och tandvård

Data- och analysenheten

Sammanfattning

Inom de epidemiologiska åldrarna 3, 6, 12, 19 och 23 år har 71 procent av barn och unga undersökts under året, vilket är en minskning sedan föregående år med en procentenhet. Tillförlitliga resultat finns för åldrarna 3-, 6- och 12-åringar (87- 92 % undersöktes 2023). Andelen undersökta 19-åringar var 48 procent och andelen undersökta 23-åringar 44 procent.

Majoriteten av barn och unga i de epidemiologiska åldersgrupperna fick sin undersökning inom Folktandvården medan 14 procent undersöktes inom privattandvården.

Förskolebarn

Andelen kariesfria 3-åringar har sedan år 1994 legat på en stabil och hög nivå (2023 97 %).

Efter en längre tids nedgång i kariesfrihet för 6-åringar (2011-2018) har andelen kariesfria 6-åringar ökat till tidigare högre nivåer. Andelen kariesfria 6-åringar varierade mellan 71 och 94 procent i länets olika kommuner (länet 79 %).

Ungdomar och unga vuxna

Andelen 19-åringar med kariesfria kontaktytor ökar. Resultaten för 19- och 23-åringar är osäkra på grund av den låga andelen undersökta.

Kön

Endast små skillnader i kariesförekomst kan noteras mellan könen. Hos 12-åringarna har flickor något mer karies än vad pojkar har, medan hos 19-åringarna förhållandet är det motsatta.

Självupplevd tandhälsa

Cirka 80 procent av unga vuxna anser sig ha en god eller mycket god tandhälsa, respektive var nöjda eller mycket nöjda med sin tandhälsa.

Tobak

Det totala tobaksbruket hos 19-åriga män är större än hos kvinnor, då männen snusar i större omfattning.

Då variablerna tobaksbruk, smärta i ansikte och käkar samt karies speglas mot varandra, framkommer att tobaksbrukare (19- och 23 år) har mer karies och upplever mer smärta än de jämnåriga som är tobaksfria. Skillnaden hos 19-åringarna är fyra procentenheter och hos 23-åringarna 11 procentenheter. Den tydligaste skillnaden noteras avseende karies.

Smärta i ansikte och käkar

En procent av undersökta 12-åringar, tre procent av 19-åringarna och fem procent av 23-åringarna har registrerats för smärta i ansikte och käkar, TMD-S.

Fluorid

Inom länet varierade fluoridhalten i kommunalt dricksvatten mellan < 0,1 ppm upp till 1,2 ppm. I de 224 privata brunnar som provtagits under året varierade fluoridhalten mellan < 0,2 ppm upp till 4,5 ppm.

Innehåll

Inledning.....	2
Material och metod.....	2
Resultat	3
Tandhälsan hos barn och unga i Östergötlands län och kommuner.....	16
ÖSTERGÖTLANDS LÄN.....	17
BOXHOLMS KOMMUN	18
FINSPÅNGS KOMMUN	19
KINDA KOMMUN	20
LINKÖPINGS KOMMUN	21
MJÖLBY KOMMUN	22
MOTALA KOMMUN	23
NORRKÖPINGS KOMMUN.....	24
SÖDERKÖPINGS KOMMUN	25
VADSTENA KOMMUN	26
VALDEMARSVIKS KOMMUN.....	27
YDRE KOMMUN.....	28
ÅTVIDABERGS KOMMUN.....	29
ÖDESHÖGS KOMMUN.....	30
Diskussion	31
Karies	31
Självupplevd tandhälsa	31
Treårsbudget för Region Östergötland 2023-2025.....	32
Ungdomsenkäten ”Om Mig”, Östergötland	32
Bilaga 1. Fördelning per klinik i Östergötland	33
Bilaga 2. Fluoridhalter i kommunalt vatten år 2023	37

Inledning

Beställarenheten hälso- sjuk- och tandvård (tidigare Tandvårdsenheten) inom Region Östergötland följer årligen upp förekomsten av karies, tobaksbruk, käkledsmärta och självupplevd tandhälsa hos barn och unga i länet. Tandhälsodata för barn och unga har sedan år 1994 årligen sammanställts i rapporten "Uppföljning av tandhälsan hos barn och unga i Östergötland", där uppgifter om barn och unga i de epidemiologiska åldrarna (3, 6, 12, 19 och 23 år) presenteras.

Syftet med rapporten är att på ett övergripande sätt presentera tandhälsan för barn och unga i Östergötland över tid.

Material och metod

Den av Region Östergötland organiserade och finansierade tandvården för barn och unga utförs till största delen av Folktandvården men också av privata vårdgivare som är auktoriserade inom vårdvalet för barn och unga.

Resultaten i rapporten är baserade på klinisk registrering. Undersökning av barn och unga utfördes under år 2023 på Folktandvårdens samtliga 29 kliniker samt på 59 privata tandvårdskliniker där en av klinikerna var lokaliserad utanför länet. Underlag för det totala antalet barn och unga i de epidemiologiska indikatoråldrarna 3, 6, 12, 19 och 23 år hämtas från Statistiska Centralbyrån (SCB).

Primära tänder registreras till och med det år patienten fyller sex år, då endast de primära tänderna räknas. Permanent tänder registreras från och med det år patienten fyller sju år. För åldrarna 7-23 år räknas endast de permanenta tänderna. Variabler för primära tänder skrivs med små bokstäver och variabler för permanenta tänder skrivs med stora bokstäver.

Tandhälsa mäts med de variabler som definierats av FN:s världshälsoorganisation WHO. Beskrivning av kariesförekomst görs genom användning av indexet DFT (Decayed Filled Teeth).

En tand räknas som kariesad när kariesangreppet har gått igenom tandemaljen och trängt in i tandens dentin (tandben), så kallad manifest karies. En ytlig kariesskada i tandemaljen, emaljkarier/initialkaries, rapporteras inte som ett kariesangrepp enligt anvisningar från Socialstyrelsen ¹.

Den subjektiva frågan om självupplevd munhälsa, "Hur bedömer du att din tandhälsa är idag", är avsedd att komplettera de objektivt mätta variablerna för att kunna ge en helhetsbild av munhälsan hos 19-åringar. Svaren anges enligt en fyrgradig skala; 1 =mycket dålig, 2 =dålig, 3 =god, 4 =mycket god.

Tobak och bettfysiologiska besvär (TMD-S) följs upp genom frågorna; *Röker och/eller snusar du- ja eller nej. Har du ont i tinning, ansikte, käkled eller käke en gång i veckan eller oftare? Har du ont i käkarna när du gapar eller tuggar en gång i veckan eller oftare? Har du upphakningar/låsningar i käken en gång i veckan eller oftare?*

I rapporten redovisas barns och ungas tandhälsa framförallt ur kariessynpunkt. Andra sjukdomar och skador som också kan påverka tandhälsan är erosionsskador (frätskador), tandlossning, bettavvikelser och tandköttproblem.

¹ www.socialstyrelsen.se. Art. Nr. 2271/2023

I årets rapport om tandhälsan hos barn och unga förekommer inte de nationella jämförelser med Socialstyrelsen eller SKaPA registret ² som tidigare år funnits med, då dessa nationella resultat publiceras senare under året och tandhälsorapporten planeras vara färdig under våren.

Tabell 1. De variabler som ingår i rapporten

D, d	Decayed	Tand eller tandyta med karies
M, m	Missing	Tand eller tandyta som saknas
F, f	Filled	Tand eller tandyta försedd med fyllning
T	Teeth	Tänder
S	Surface	Tandyta
a	Approximal	Tandyta som gränsar till nästa tand i tandbågen, kontaktyta
	DFT, dft	Antal tänder med kariesangrepp eller fyllning orsakad av karies
	DMFT, dmft	Antal tänder med kariesangrepp, fyllning eller som har förlorats
	DFSa	Antal permanenta tänder med kariesangrepp eller fyllning i kontaktytorna
	Tobak	Rökning och/eller snusning
	TMD-S	Temporomandibulär dysfunktion/smärta

Resultat

Tandvårdsvanor grundläggs tidigt i livet och har stor påverkan på tandhälsan långt upp i vuxen ålder. En nyttig kosthållning och god munhygien i kombination med regelbundna besök inom tandvården ger goda förutsättningar för en bra munhälsa.

Sett i ett längre tidsperspektiv har munhälsan för barn och unga utvecklats positivt och andelen kariesfria barn och unga har under perioden 1994 till 2023 ökat inom alla de epidemiologiska åldrarna.

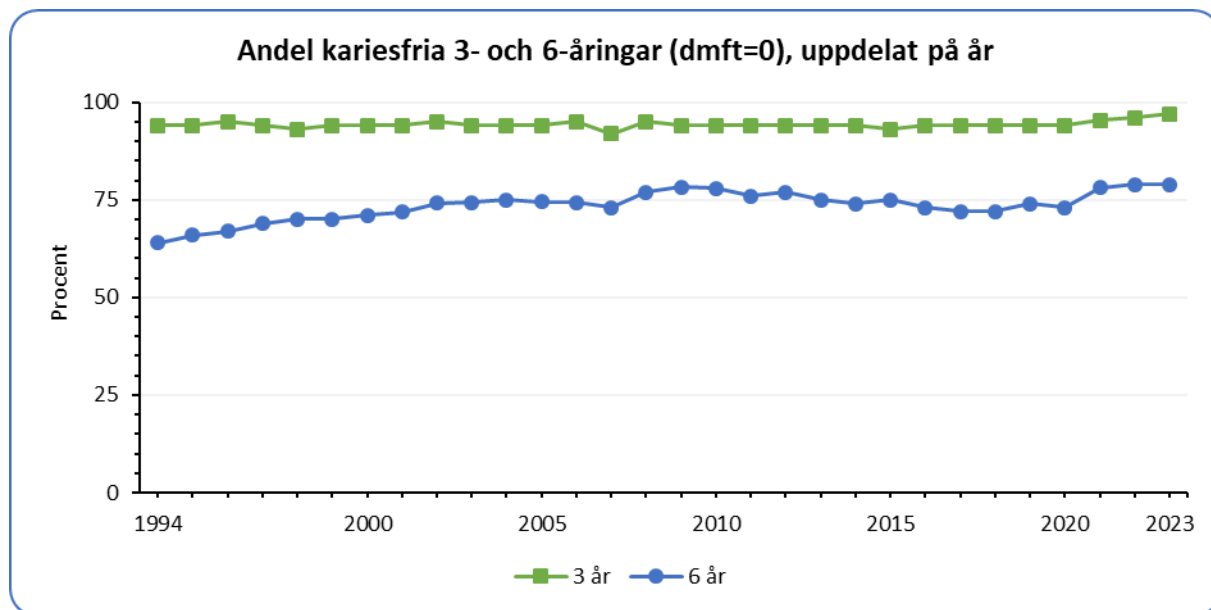
I slutet av år 2023 fanns i Östergötland 27 537 barn och unga folkbokförda i de epidemiologiska åldrarna. Av dessa undersöktes 19 520 (71 %) inom tandvården och utgör underlaget för denna rapport. I de epidemiologiska åldrarna var 86 procent registrerade inom Folktandvården och 14 procent inom den privata tandvården. Av samtliga barn och unga i åldrarna 3-23 år återfanns 88 procent inom Folktandvården och 12 procent inom den privata tandvården.

Under Coronapandemin undersöktes en mindre andel barn än under tidigare år och särskilt inom de äldre åldersgrupperna. Från och med år 2022 har 12-åringarna kallats in som tidigare (87 %) medan framför allt 19-åringarna ännu inte nått upp till samma täckningsgrad som före pandemin (80 % 2019). År 2023 undersöktes 48 procent av 19-åringarna och 44 procent av 23-åringarna. Resultaten för de äldre åldersgrupperna blir beroende på den låga andelen undersökta osäkra och bör därför tolkas med försiktighet. Kommentarer om 19- och 23-åringar i rapporten blir sparsamma.

² Svenskt kvalitetsregister för karies och parodontit, SKaPa. <https://www.skapareg.se/>

Förskolebarn

Figur 1. Andel kariesfria 3- och 6-åringar

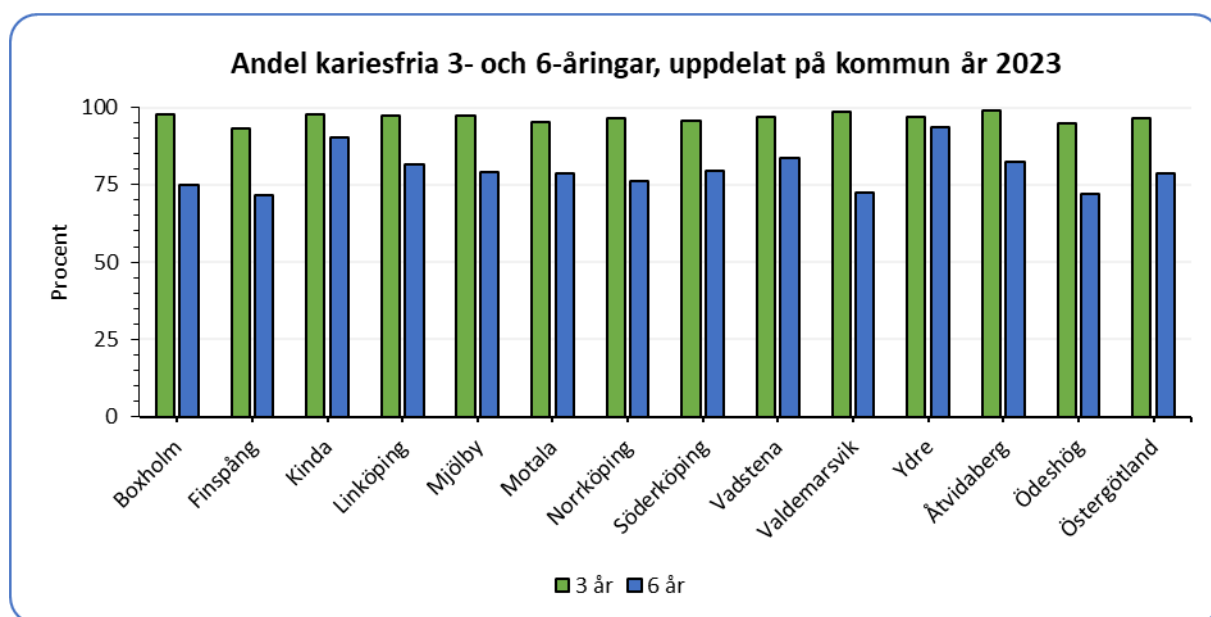

Värden 2023: 3-åringar 97 % och 6-åringar 79 %

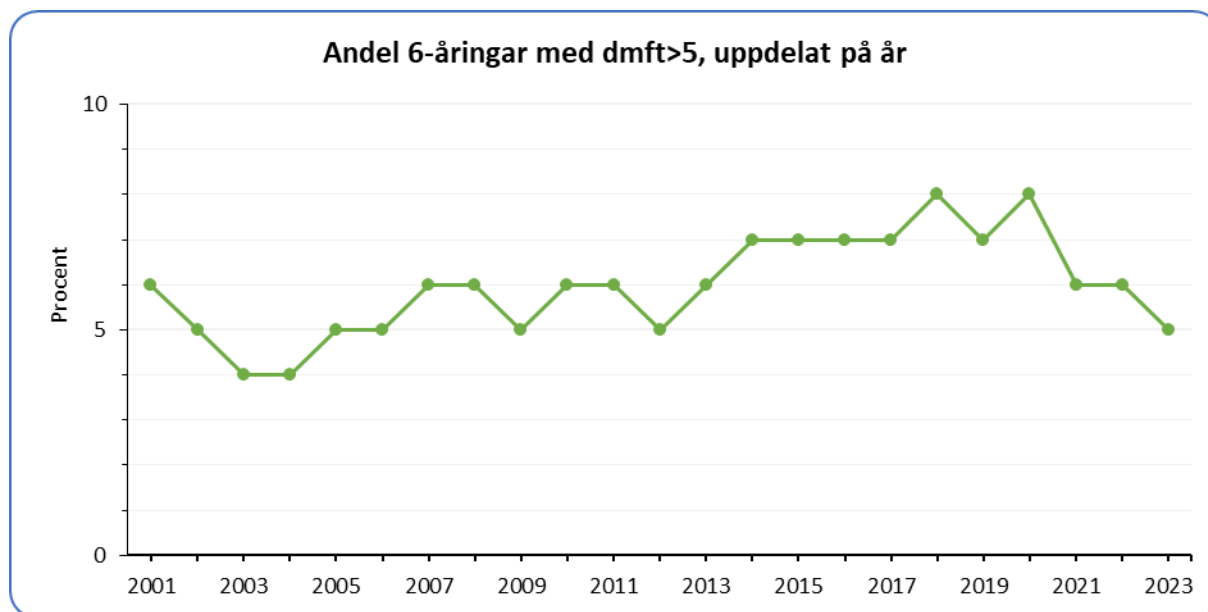
Andelen kariesfria 3-åringar har sedan år 1994 legat på en stabil och hög nivå (92-97 %). Skillnaderna mellan kommunerna år 2023 var små och varierade mellan 93 och 99 procent.

Andelen kariesfria 6-åringar har ökat från 64 procent år 1994 till 79 procent år 2023. Vid en jämförelse mellan länets kommuner finns en stor spännvidd, där kariesfriheten för 6-åringar varierade mellan 71 och 94 procent.

Figur 2. Andel kariesfria 3- och 6-åringar uppdelat på kommun

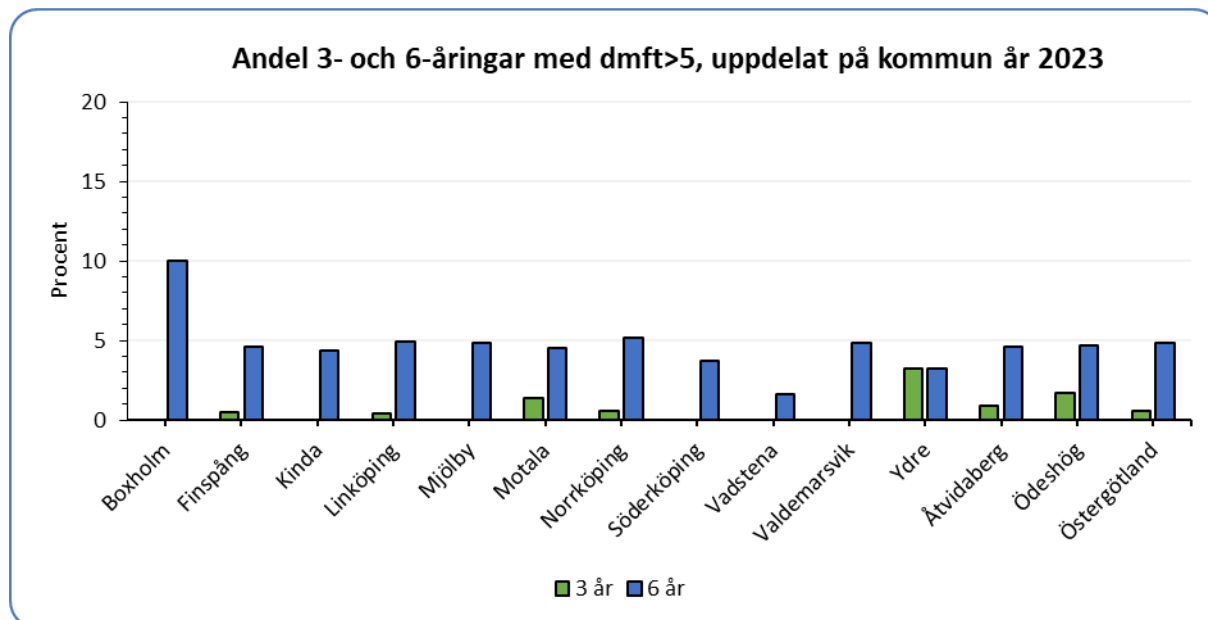
Figur 3. Andel 6-åringar med mycket karies

Värden 2023: 6-åringar 5 %

Andelen 6-åringar med mycket karies (dmft > 5) har sedan år 2018 minskat med tre procentenheter och sedan föregående år med en procentenhet.

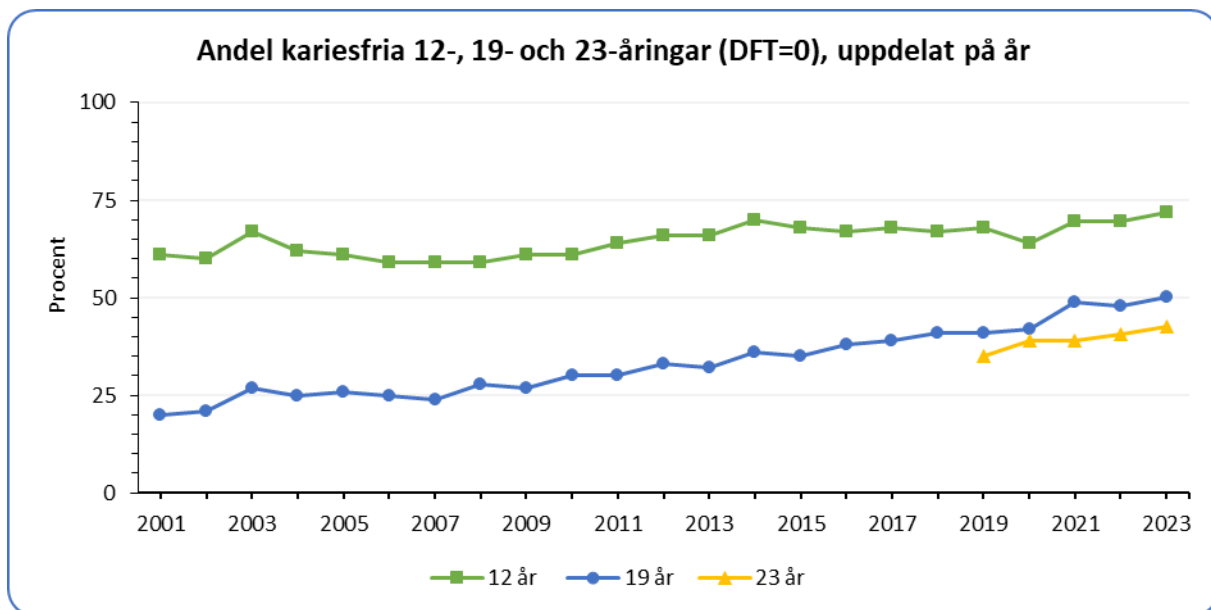
Figur 4. Andel 3- och 6-åringar med mycket karies uppdelat på kommun

Högst andel 6-åringar med mycket karies redovisades i Boxholm (10 %) och lägst andel i Vadstena (2 %). Resultaten kan vara något osäkra då kommunerna är små och har ett litet antal barn.

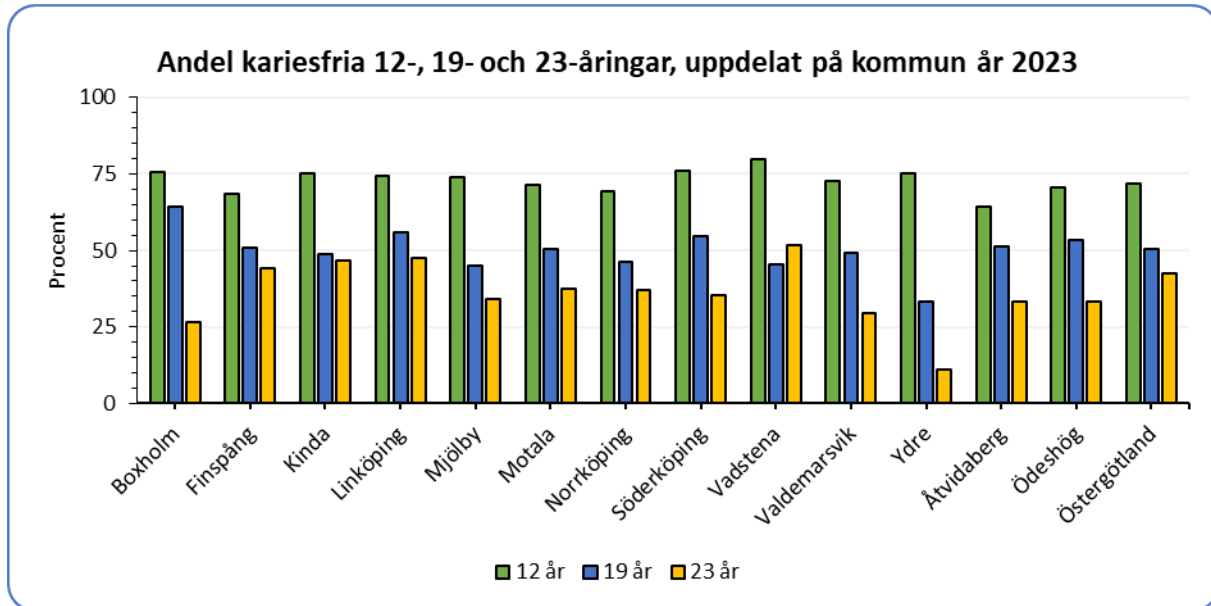
Unga och unga vuxna

Figur 5. Andel kariesfria 12-, 19- och 23-åringar

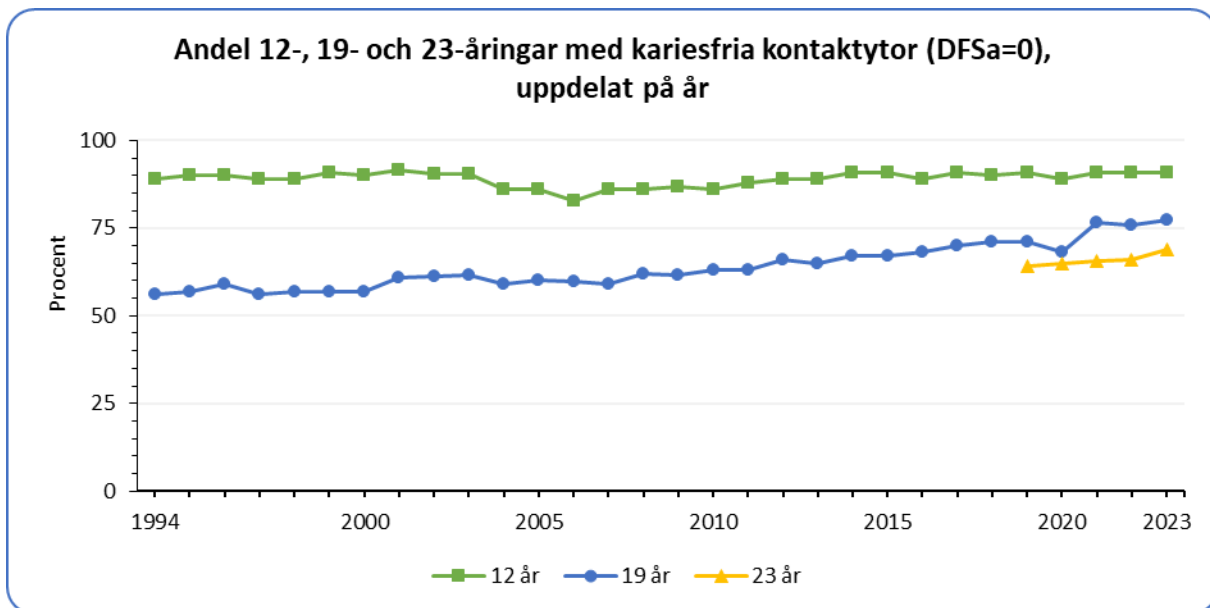
Värden 2023: 12-åringar 72 %, 19-åringar 50 % och 23-åringar 43 %

Figur 6. Andel kariesfria 12-, 19- och 23-åringar uppdelat på kommun

Andelen kariesfria 12-åringar i kommunerna varierade mellan 64 och 80 procent.

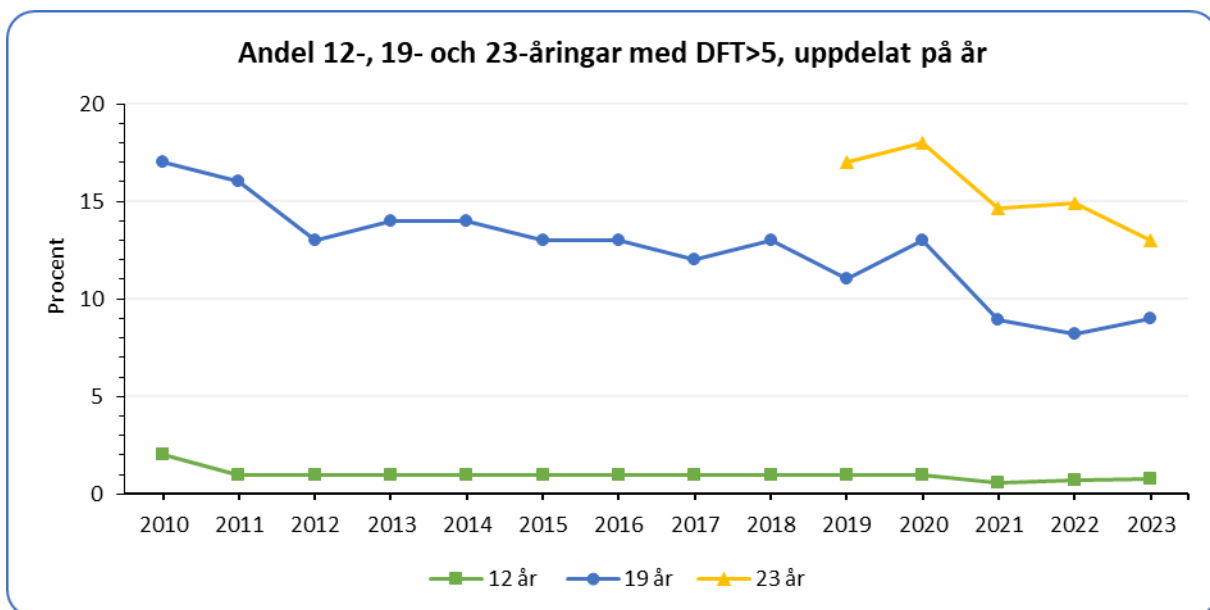
Figur 7. Andel 12-, 19- och 23-åringar med kariesfria kontaktytor

Värden 2023: 12-åringar 91 %, 19-åringar 77 % och 23-åringar 69 %

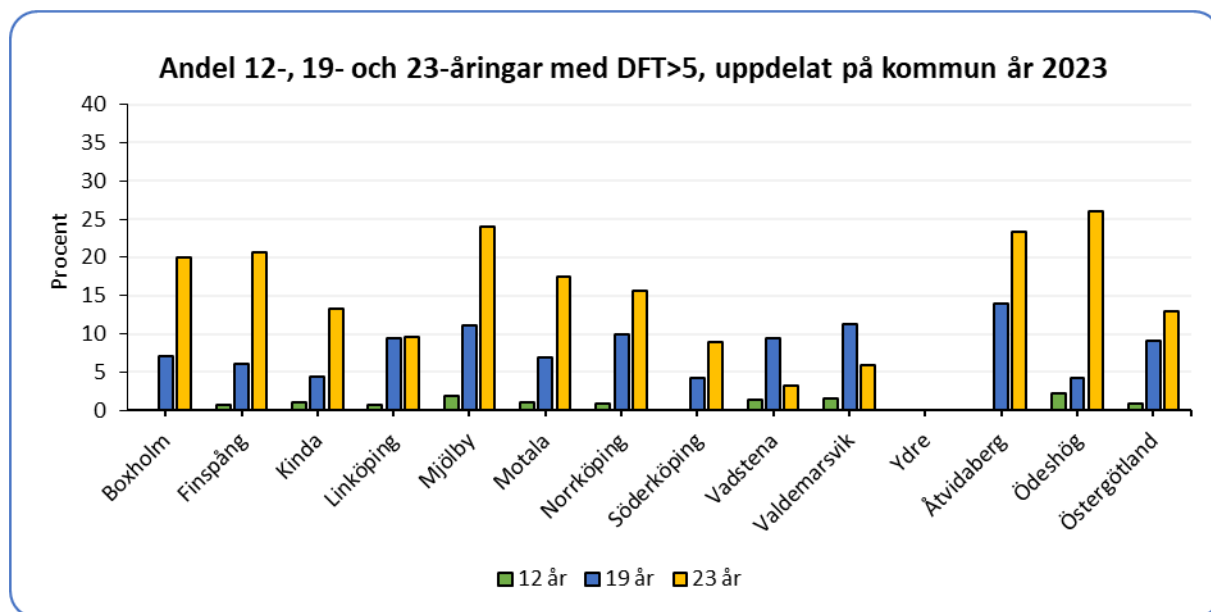
Andelen 12-åringar med kariesfria kontaktytor har varit stabil och legat högt genom åren.

Figur 8. Andel 12-, 19- och 23-åringar med mycket karies

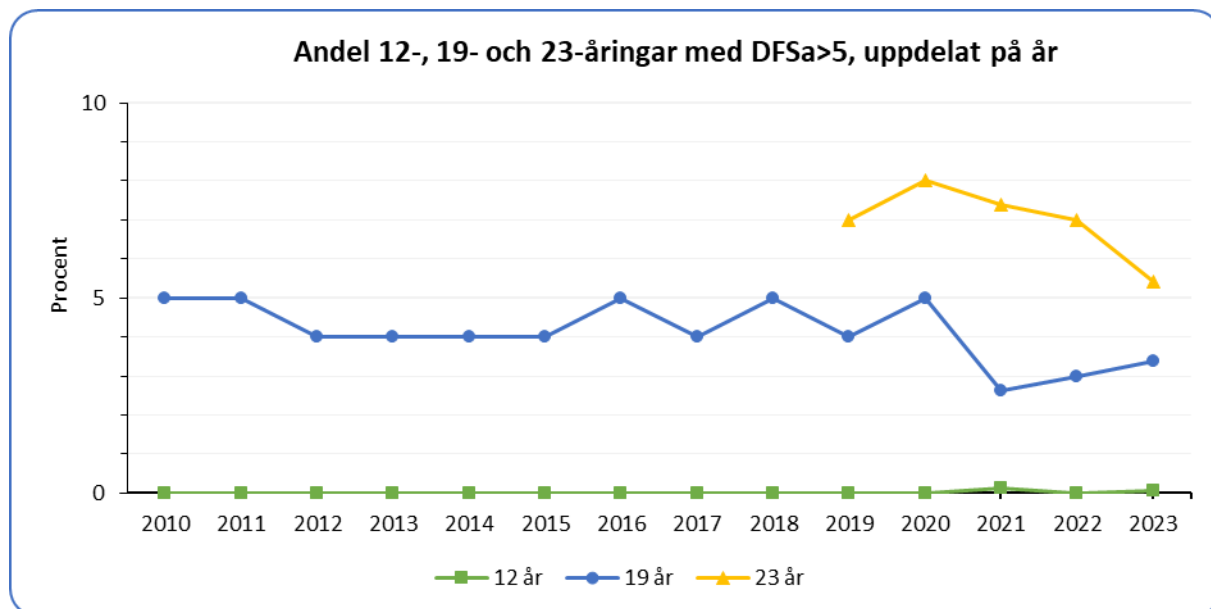
Värden 2023: 12-åringar 1 %, 19-åringar 9 % och 23-åringar 13 %

Figur 9. Andel 12-, 19- och 23-åringar med mycket karies uppdelat på kommun

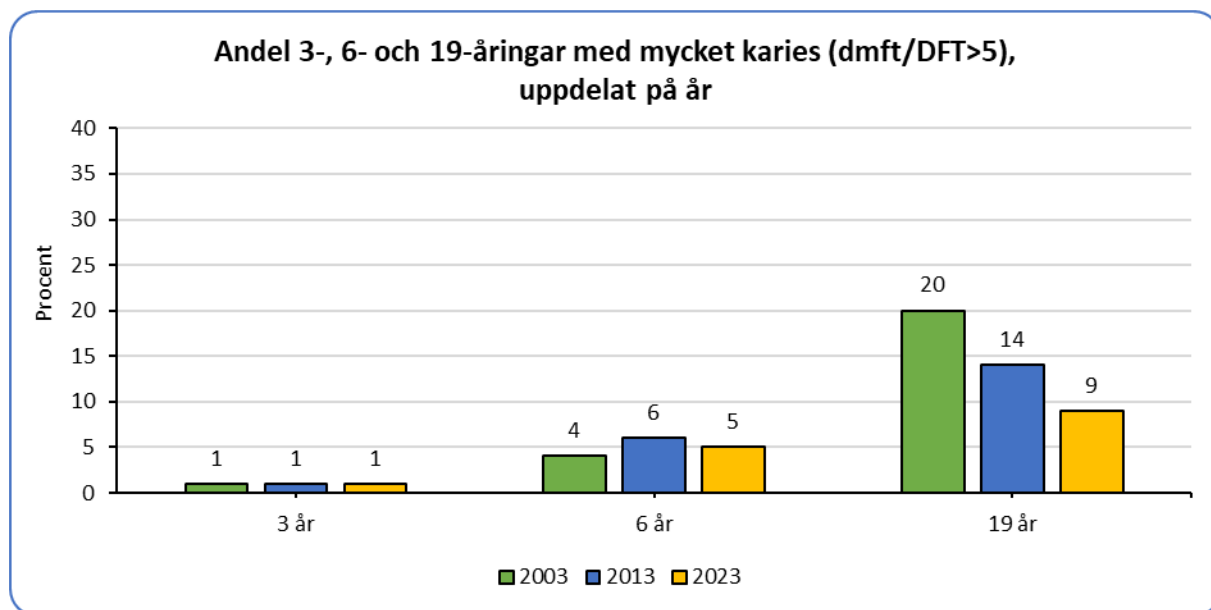
Andelen 12-åringar med mycket karies (DFT>5) i kommunerna är en procent och varierade mellan noll och två procent. Motsvarande värden för 19-åringar var noll till 14 procent och för 23-åringar noll till 26 procent.

Figur 10. Andel 12-, 19- och 23-åringar med mycket karies i kontaktytorna

Värden 2023: 12-åringar 0 %, 19-åringar 3 % och 23-åringar 5 %

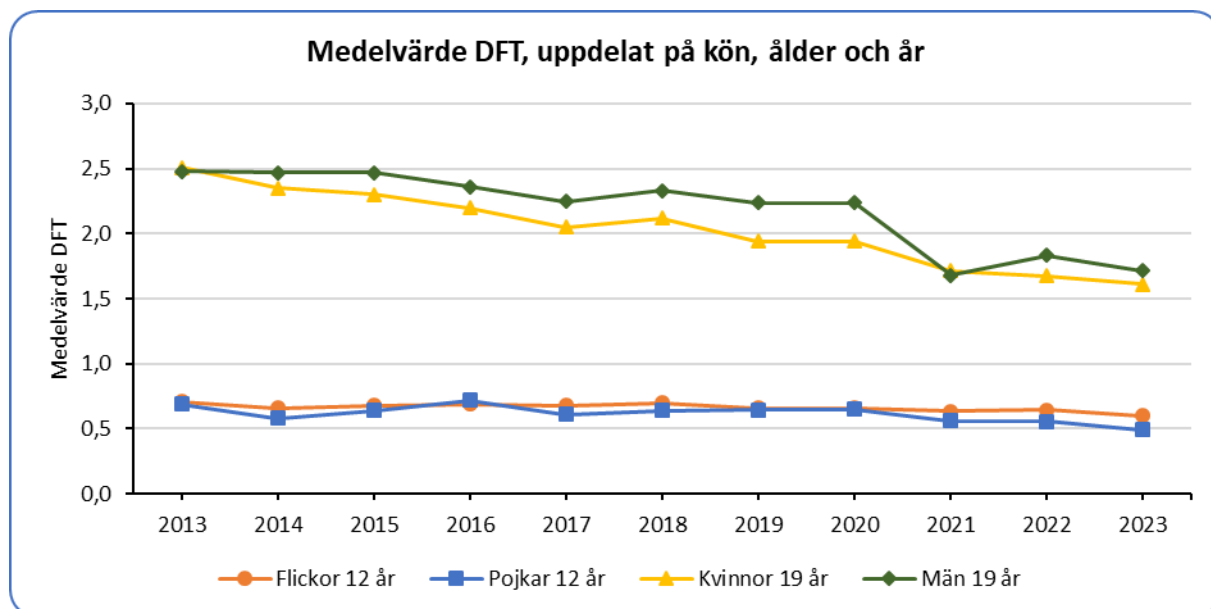
Figur 11. Andel 3-, 6- och 19-åringar med mycket karies åren 2003, 2013 och 2023

Vid en jämförelse av barn och unga med mycket karies (DFT>5) och med ett tidsintervall på 10 år, framkommer att andelen 3- och 6-åringar med mycket karies har varit relativt konstant genom åren.

Tandhälsa uppdelat på kön

Figur 12. Medelvärde kariesskadade tänder (DFT)

Värden 2013: Flickor 12 år 0,71; Pojkar 12 år 0,69; Kvinnor 19 år 2,51; Män 19 år 2,48

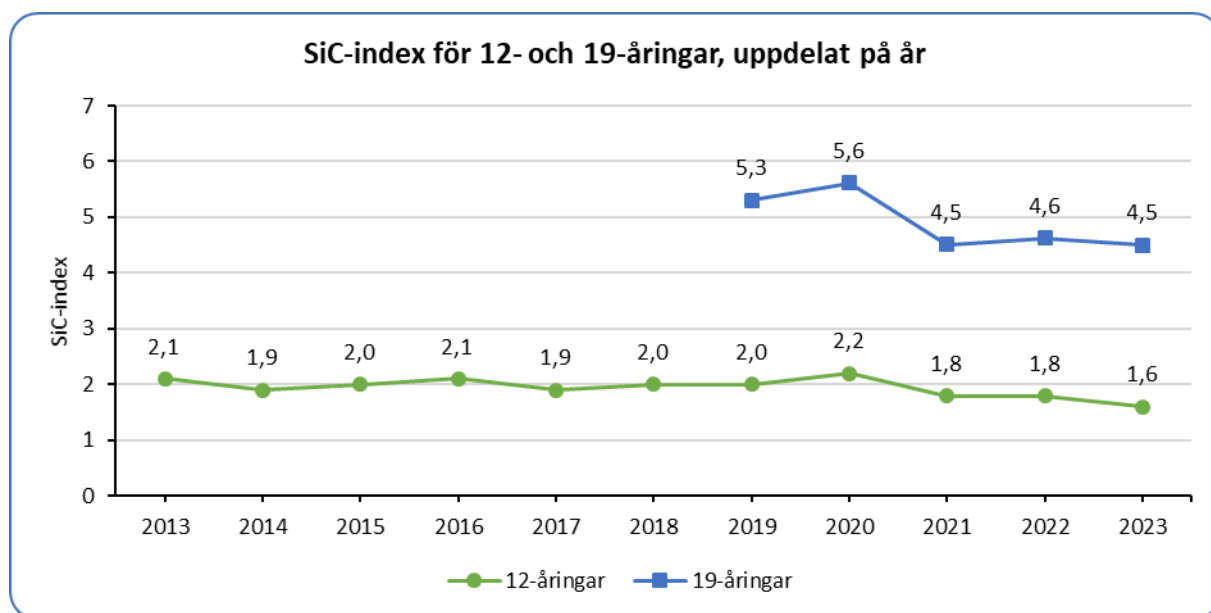
Värden 2023: Flickor 12 år 0,60; Pojkar 12 år 0,49; Kvinnor 19 år 1,61; Män 19 år 1,72

Hos 12-åringar noteras inga stora skillnader genom åren avseende kön. Flickor uppvisar något mer karies än vad pojkar gör. Hos 19-åringarna noterades tydligare (med undantag för åren 2013 och 2021) att män hade fler kariesskadade tänder än vad kvinnor hade.

SiC-index

För att mäta tandhälsan hos barnen med den allra sämsta tandhälsan har WHO tagit fram ett särskilt kariesindex, Significant Caries index (SiC-index). Indexet visar upp ett medelvärde för kariesförekomst (DFT) för den tredjedel barn och unga med störst andel kariesskadade tänder³. Eftersom majoriteten av barn och unga har en låg kariesförekomst finns det annars risk för att de mest kariesbelastade barnen försvinner i statistiken. SiC-index är ett sätt att synliggöra de svårast sjuka.

Figur 15. SiC-index för 12- och 19-åringar

Värden 2023: SiC-index 12-åringar 1,6. SiC-index 19-åringar 4,5

SiC-index för 12-åringar: WHO:s globala mål för år 2015 var ett SiC-index på under 3,0. Östergötlands resultat år 2023 på 1,6 ligger väl under WHO målet och har sedan år 2013 förbättrats med 0,5 enheter.

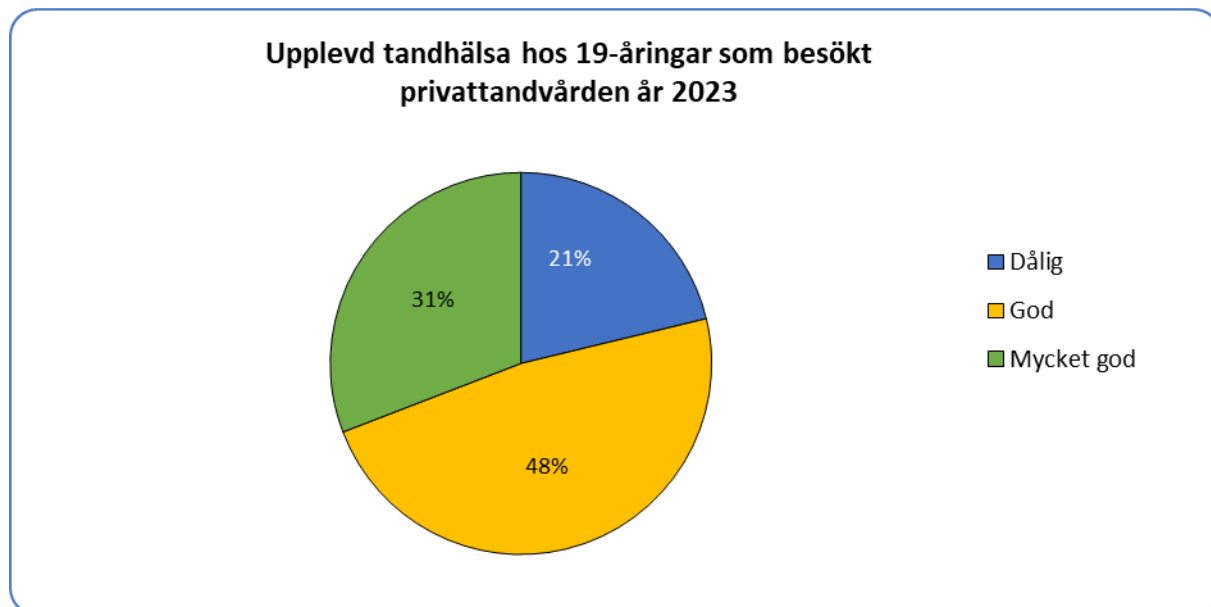
Självupplevd tandhälsa

För tandvården ingår det sedan år 2004 att som en del av folkhälsoarbetet registrera självupplevd tandhälsa hos 19-åringar. I samband med revisionsundersökningen har 19-åringar tidigare år (till 2021) ombetts fylla i enkäten "Självupplevd tandhälsa hos 19-åringar".

Med utgångspunkt från den övergripande munhälsofrågan i enkäten om självupplevd tandhälsa, formulerades år 2022 den fråga som idag ersätter 19-års enkäten. Frågan är identisk med den fråga som kvalitetsregistret SKaPa utgår från i sin uppföljning och lyder "Hur bedömer du att din tandhälsa är idag"? Svaren anges efter en fyrgradig skala från: 1 =mycket dålig, 2 =dålig, 3 =god till 4 =mycket god. Frågan är avsedd att komplettera de objektivt mätta epidemiologiska variablerna för att ge en utförligare bild av 19-åringars munhälsa.

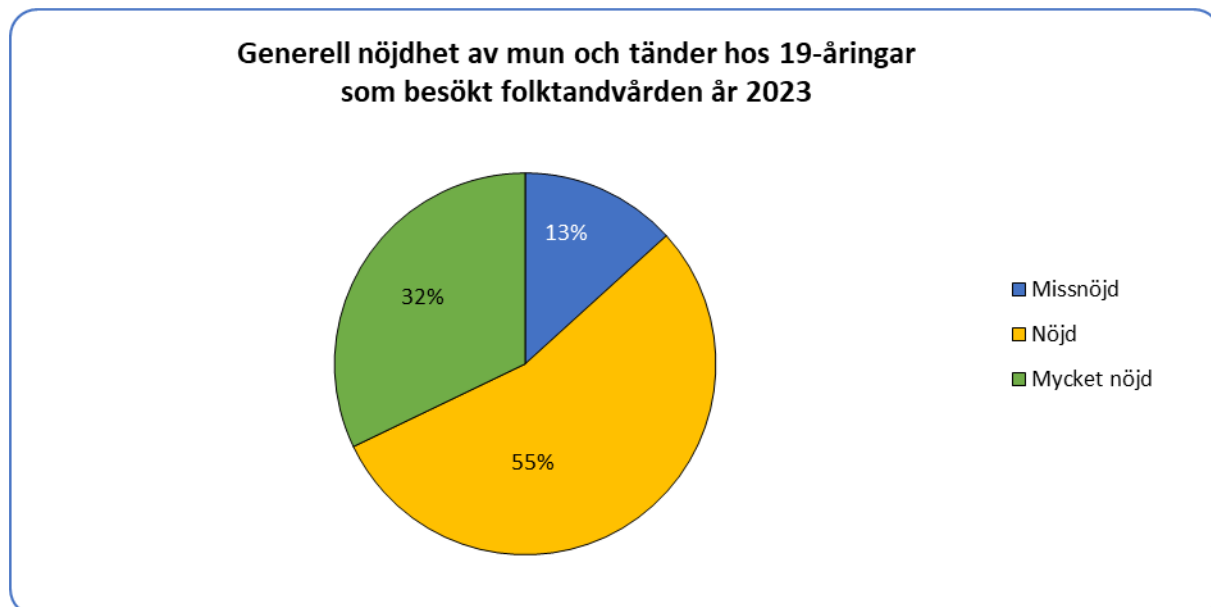
³ Bratthall D. Introducing the Significant Caries Index together with a proposal for a new global oral health goal for 12-year-olds. Int Dent J. 2000;50:378-84. Sid11

Figur 13. Nöjdhet med mun och tänder, privat tandvård

Privat tandvård: Det var 749 stycken 19-åringar som blivit undersökta inom den privata tandvården, varav samtliga besvarat frågan om självupplevd tandhälsa. Fyra av fem 19-åringar som besökt den privata tandvården anser sin tandhälsa vara god eller mycket god. (I diagrammet innefattar ordet ”dålig” en sammanslagning av dålig och mycket dålig).

Figur 14. Nöjdhet med mun och tänder, Folk tandvården

Folk tandvården: Av de 2 018 stycken 19-åringar som besökt Folk tandvården fick 1 055 (52 %) frågan om självupplevd tandhälsa. Av dessa var 87 procent nöjda eller mycket nöjda med sin tandhälsa. Frågeställningen inom Folk tandvården skiljer sig i nuläget från den övergripande munhälsofrågan då formuleringen i nuvarande administrativa system inte går att ändra. En ändring till global standard i samband med byte till nytt journalsystem är planerad.

Region Östergötlands treårsbudget 2023- 2025. Skillnaden i tandhälsa mellan de sjukaste och de friskaste 6-åringarna.

Tandhälsa och levnadsvanor har stor påverkan på folkhälsan och den jämlika hälsan. Tidiga insatser och samverkan med kommunerna är viktiga för den jämlika hälsan. Det preventiva och hälsofrämjande arbetet bör i samverkan med barnhälsovården intensifieras för att uppnå en god och jämlik tandhälsa och livsstil hos yngre barn i områden med låg socioekonomi där risken för kariessjukdom är större ⁴.

I Region Östergötlands treårsbudget 2023- 2025 står det i styrtalen under fokusområdet Hållbarhet och jämlik hälsa att; *"Skillnaden i tandhälsa mellan de sjukaste och friskaste 6- åringarna ska minska, samtidigt som de friskaste fortsatt är minst lika friska"*.

Tabell 2. Genomsnittligt antal skadade tänder (dmft) hos 6-åringar uppdelat efter percentil

Genomsnittligt antal tänder med kariesangrepp, fyllning eller som har förlorats (dmft) hos 6-åringar, efter percentil					
	P10	P25	Median	P75	P90
2018	0	0	0	1	5
2019	0	0	0	1	4
2020	0	0	0	1	4
2021	0	0	0	0	3
2022	0	0	0	0	3
2023	0	0	0	0	3

Ovanstående diagram visar att de friskaste barnen inom den 10:e percentilen (P10) under hela den redovisade tidsperioden har hållit sig friska. I den 90:e percentilen (P90) med de tio procent sjukaste barnen har en förbättring ägt rum med två stycken färre skadade tänder per individ, från fem till tre tänder.

I ett tidsperspektiv från år 2018 och framåt noteras att antalet skadade tänder hos 6-åringar minskat både inom den 90:e percentilen och inom den 75:e percentilen, vilket indikerar att de svårast sjuka barnen har blivit friskare. Andelen undersökta 6-åringar har under denna tidsperiod legat oavbrutet högt (93-95 %), vilket innebär att resultaten kan anses som tillförlitliga. Diagrammet ovan omfattar samtliga undersökta och rapporterade 6-åringar i Östergötland, både inom Folk tandvården och inom privattandvården.

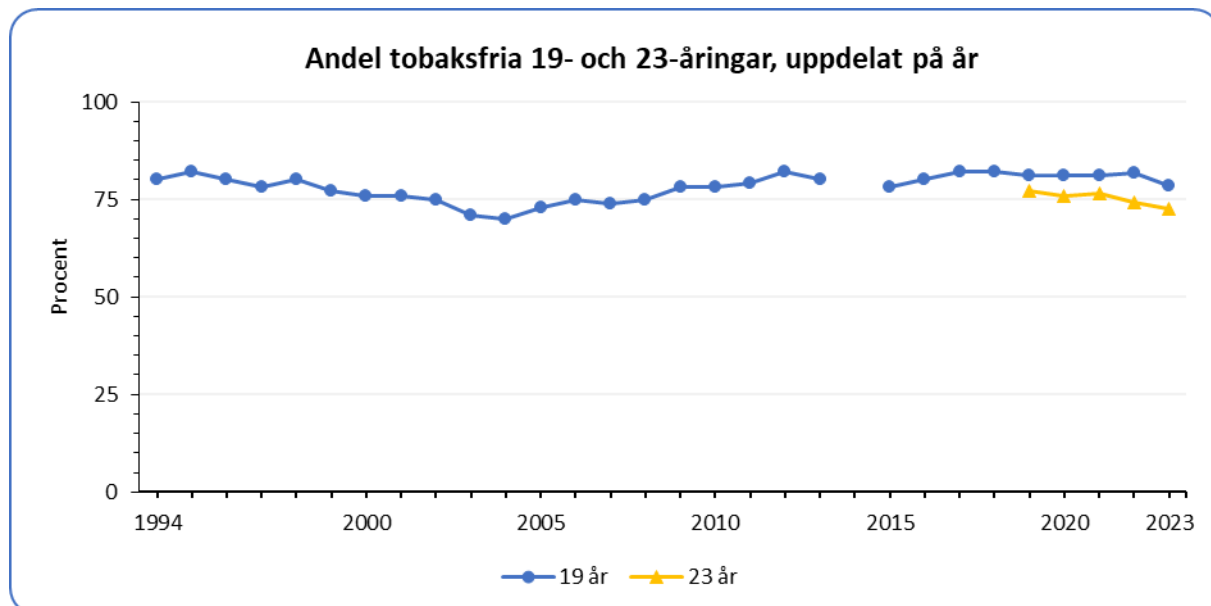
Vid en jämförelse av ovanstående resultat med den grupp 6-åringar som hade fler än 5 kariesangrepp (dmft>5, figur 3), bestod den gruppen år 2022 av sex procent (290 barn) av de undersökta barnen och år 2023 av fem procent (264 barn), vilket också visar på en förbättring i tandhälsa sedan föregående år.

⁴[https://vardgivare.regionostergotland.se/download/18.326d0d7b18b3bb4949b565c/1698826907863/Socioekonomi%20och%20andh%C3%A4lsa%202021%20\(1\).pdf](https://vardgivare.regionostergotland.se/download/18.326d0d7b18b3bb4949b565c/1698826907863/Socioekonomi%20och%20andh%C3%A4lsa%202021%20(1).pdf)

Tobak

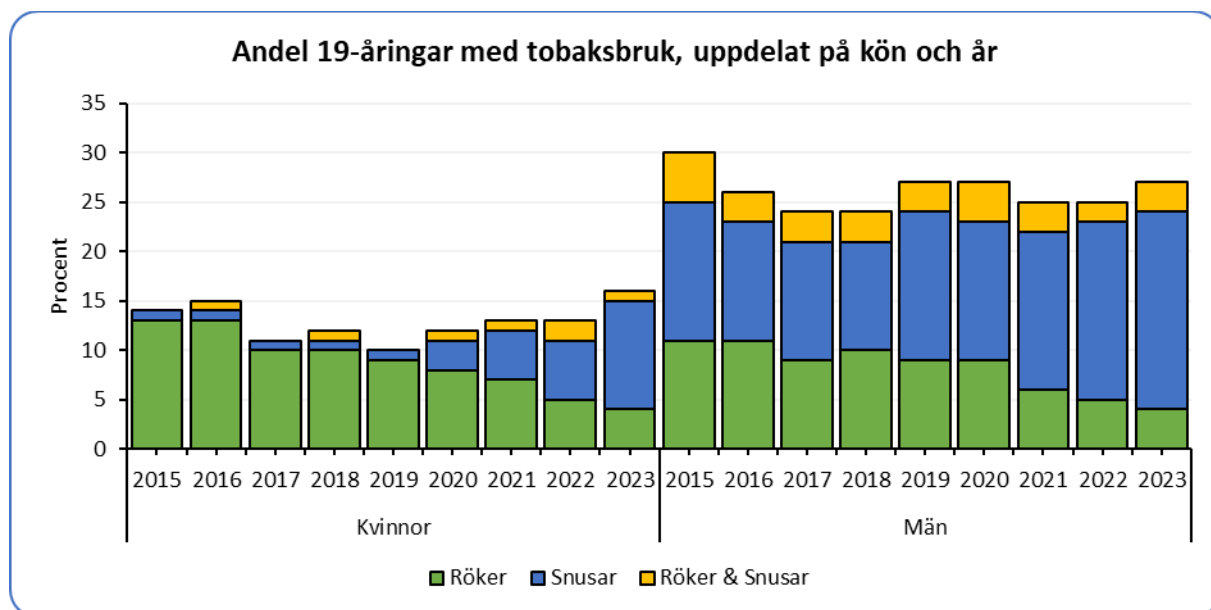
Av samtliga 12-åringarsom registrerats för tobak år 2023 (3 425) registrerades 3 419 som tobaksfria.

Figur 16. Andel tobaksfria 19- och 23-åringar

Värden 2023: 19-åringar 78 % och 23-åringar 73 %. (Uppgift om tobaksbruk saknas för år 2014)

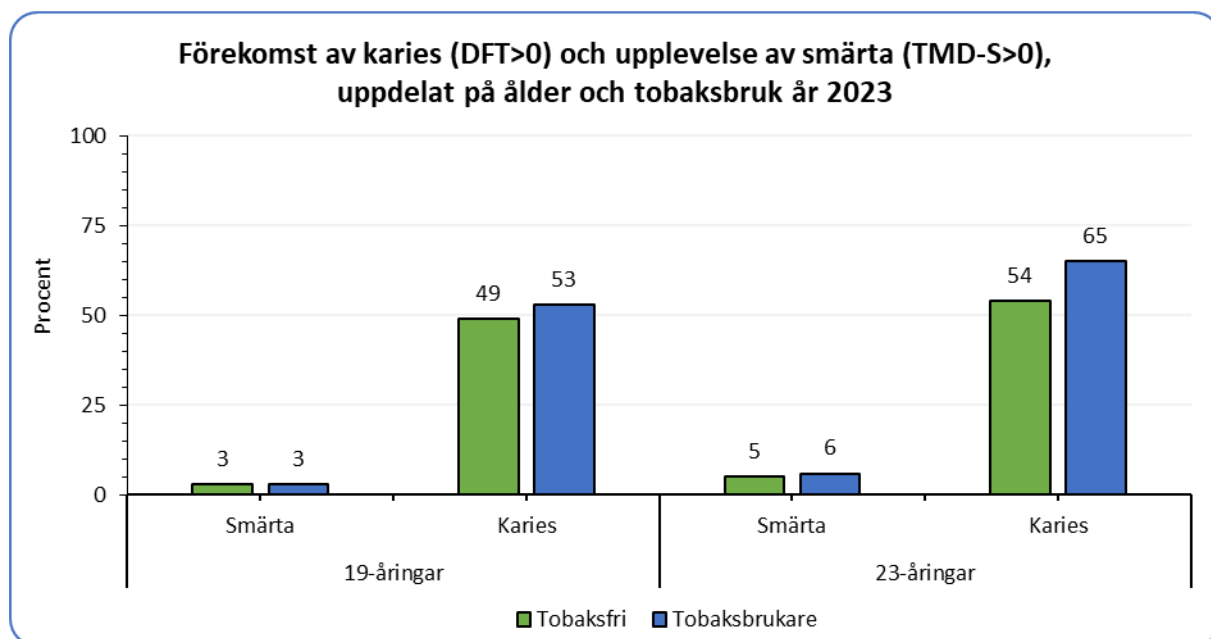
Figur 17. Tobaksbruk hos 19-åringar uppdelat på kön

Värden 2023: Kvinnor - röker 4 %, snusar 11 %, röker och snusar 1 %. Män - röker 4 %, snusar 20 %, röker och snusar 3 %

I början av den registrerade perioden rökte kvinnor i större omfattning än vad män gjorde, vilket är en skillnad som minskat med tiden. Män snusar i större utsträckning än de röker och deras sammanlagda tobaksbruk är därför högre än kvinnors. Både mäns och kvinnors användande av snus har ökat.

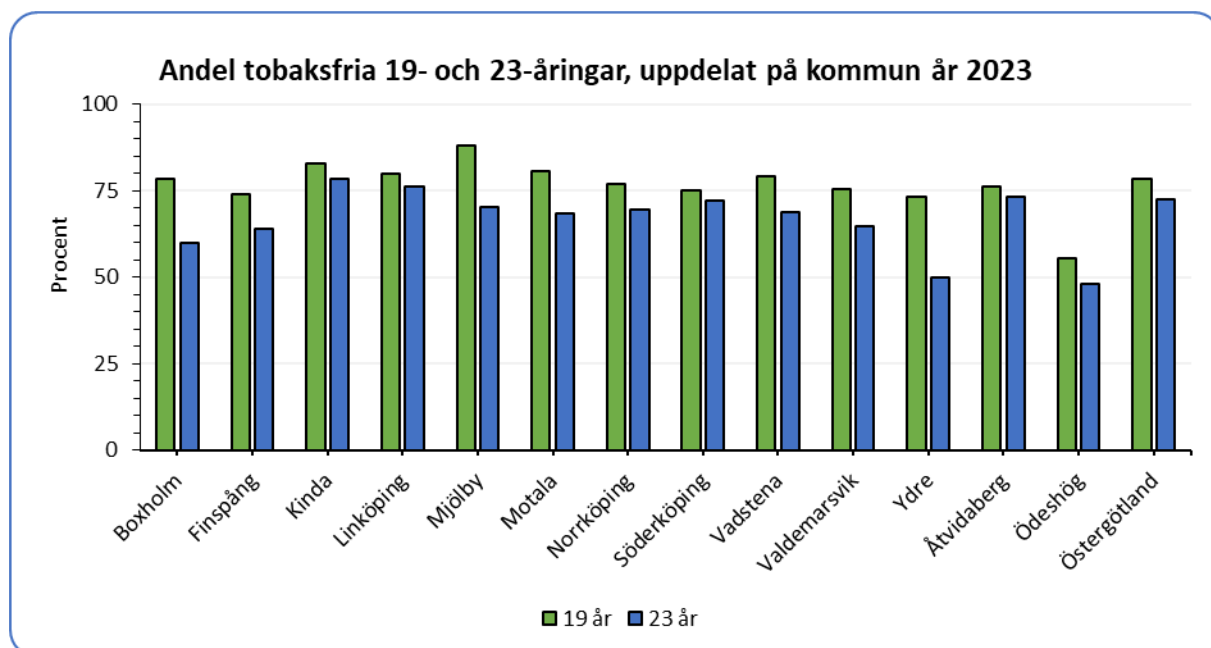
Figur 18. Jämförelse av kariesförekomst och smärta relaterat till tobaksbruk hos 19- och 23-åringar

Signifikant skillnad tobaksfri – tobaksbrukare gällande karies; 19-åringar: $p=0,04$; 23-åringar: $p<0,001$

Då variablerna tobaksbruk, smärta i ansikte och käkar samt karies ställs i relation, framkommer att en större andel tobaksbrukare i båda åldersgrupperna har karies och upplever mer smärta än sina tobaksfria jämnåriga. Tydligast noteras skillnaden gällande karies, där den hos 19-åringar var 4 procentenheter och hos 23-åringar 11 procentenheter.

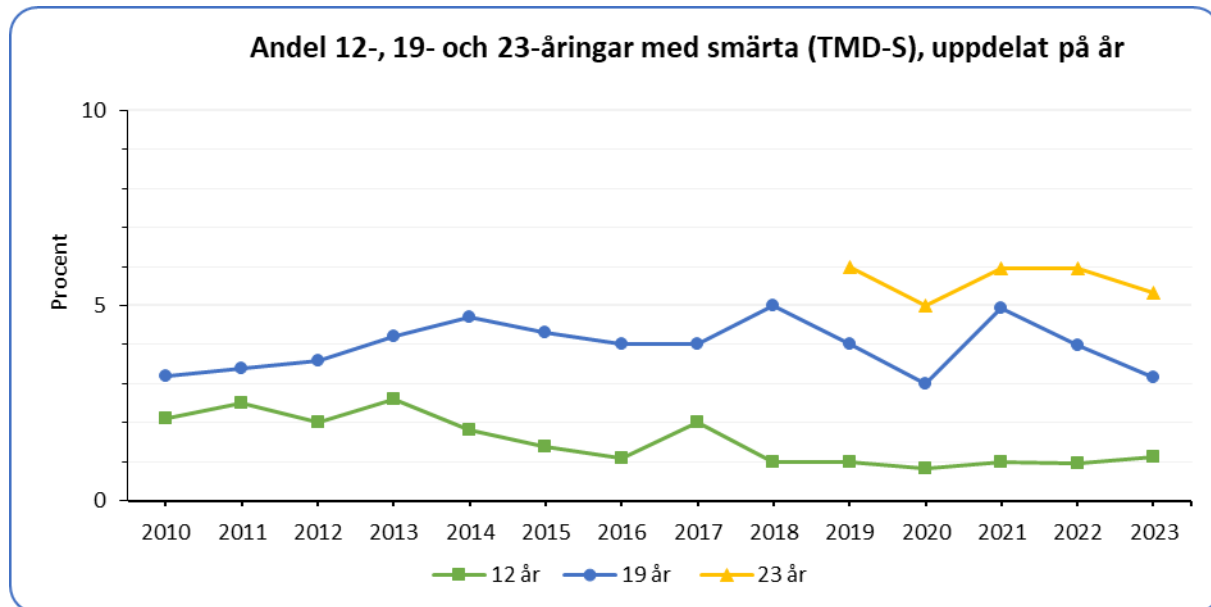
Figur 19. Andel tobaksfria 19- och 23-åringar, uppdelat på kommun

Störst andel tobaksfria 19-åringar registrerades i Mjölby, Kinda och Motala.

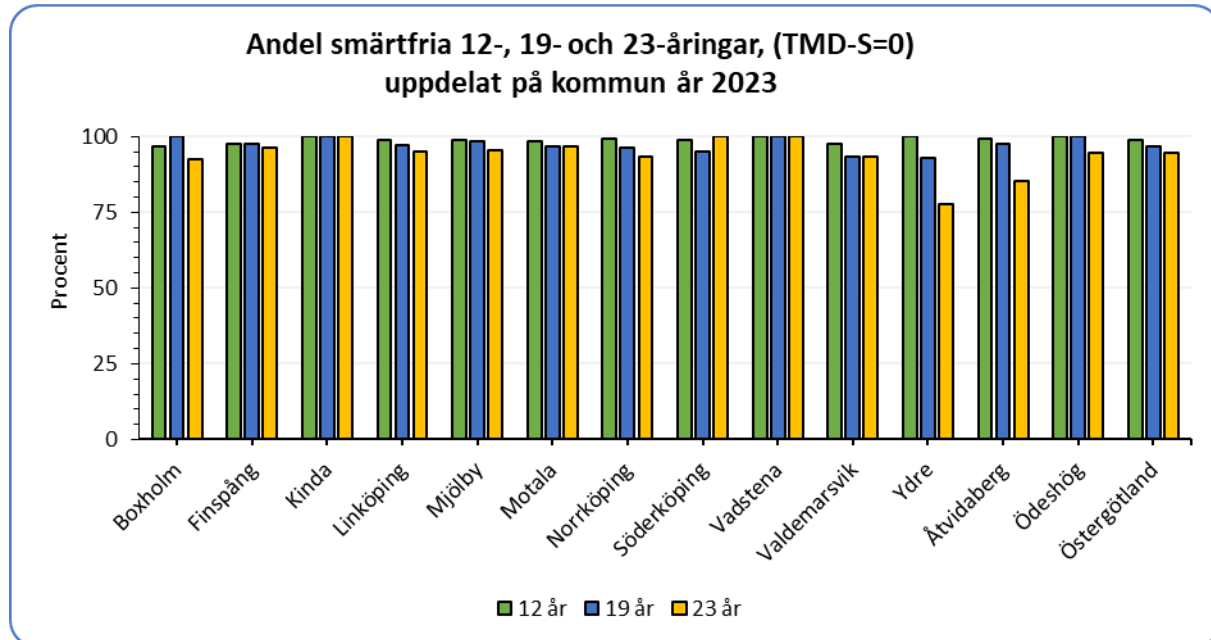
TMD-S (temporomandibulär dysfunktion)

Figur 20. Andel 12-, 19- och 23-åringar med smärta i ansikte och käkar (TMD-S)

Värden 2023: 12-åringar 1 %, 19-åringar 3 % och 23-åringar 5 %

Figur 21. Andel 12-, 19- och 23-åringar utan temporomandibulär dysfunktion (TMD-S), uppdelat på kommun

Tandhälsan hos barn och unga i Östergötlands län och kommuner

I följande avsnitt presenteras resultaten först för hela länet och sedan för de enskilda kommunerna i alfabetisk ordning.

I tabellen "Karies och kariesfrihet" redovisas totalpopulationen (det totala antalet barn) per åldersgrupp, antal och andel som blivit undersökta under året, antal och andel som var kariesfria samt antal och andel med mycket karies (fler än 5 kariesangrepp). Kariesfriheten kan följas sedan år 2010 i diagrammet för 6- och 19-åringar.

Tabellen "Tobaksfria unga" innefattar rökning och snusning och inkluderar både dagligt och tillfälligt tobaksbruk. Här presenteras totalpopulation, antal och andel som tillfrågats om tobaksbruk samt antal och andel som var tobaksfria.

Tabellen "Smärta, TMD-S" innefattar smärta i ansikte, huvud och käkar och bygger på en standardiserad frågeställning som delas upp i tre frågor. *1. Har du ont i tinning, ansikte, käkled eller käke en gång i veckan eller oftare? 2. Har du ont i käkarna när du gapar eller tuggar en gång i veckan eller oftare? 3. Har du upphakningar/låsningar i käken en gång i veckan eller oftare?* Resultaten presenteras på motsvarande sätt som för tobaksbruk.

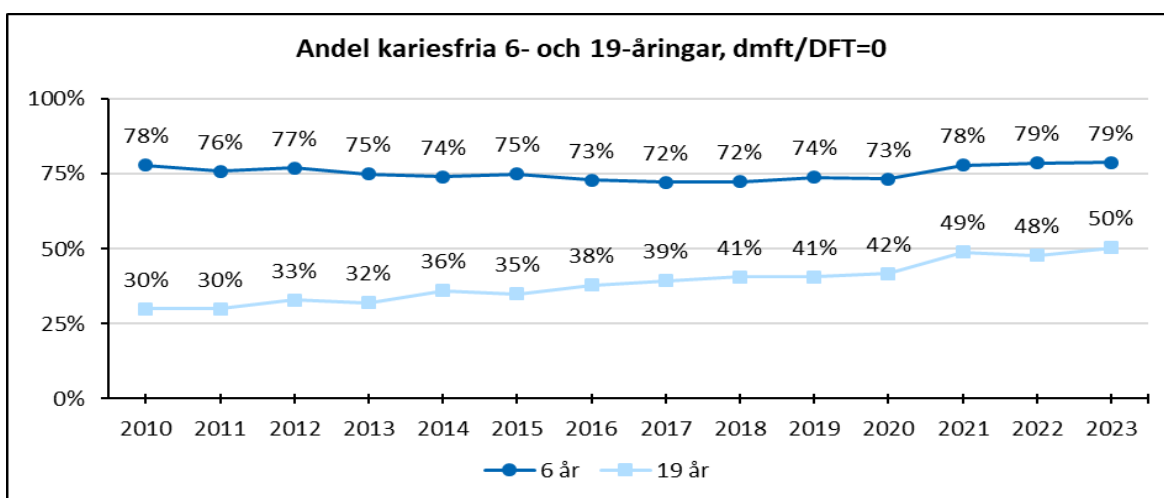
Tabellen "Privattandvård" redovisar de barn som är registrerade hos privata tandvårdskliniker.

Tabellen "Fluorid i kommun" redovisar fluoridhalten i dricksvattnet uppmätt i ppm (parts per million), högsta och lägsta värde i de kommunala vattenverken (se bilaga 4). Fluorid i privat brunn redovisar fluoridhalten i ppm samt antalet under år 2023 undersökta privata brunnar. Ett optimalt kariesförebyggande fluoridvärde i dricksvatten ligger mellan 0,8- 1,2 ppm.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population		Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	
3	5001	4528	91%	4375	97%	25	1%	
6	5260	4836	92%	3810	79%	236	5%	
12	5380	4698	87%	3382	72%	38	1%	
19	5553	2692	48%	1355	50%	243	9%	
23	6343	2766	44%	1177	43%	360	13%	
Totalt	27537	19520	71%	14099	72%	902	5%	

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population		Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	
12	5380	3425	64%	3419	100%	
19	5553	2630	47%	2061	78%	
23	6343	2703	43%	1962	73%	

Smärta, TMD-S

Ålder	Population		Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	
12	5380	3656	68%	3615	99%	
19	5553	2270	41%	2198	97%	
23	6343	2272	36%	2151	95%	

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	230	5%
6	369	8%
12	657	14%
19	749	28%
23	687	25%
Totalt	2692	14%

Fluorid kommun
<0,05-1,3 ppm

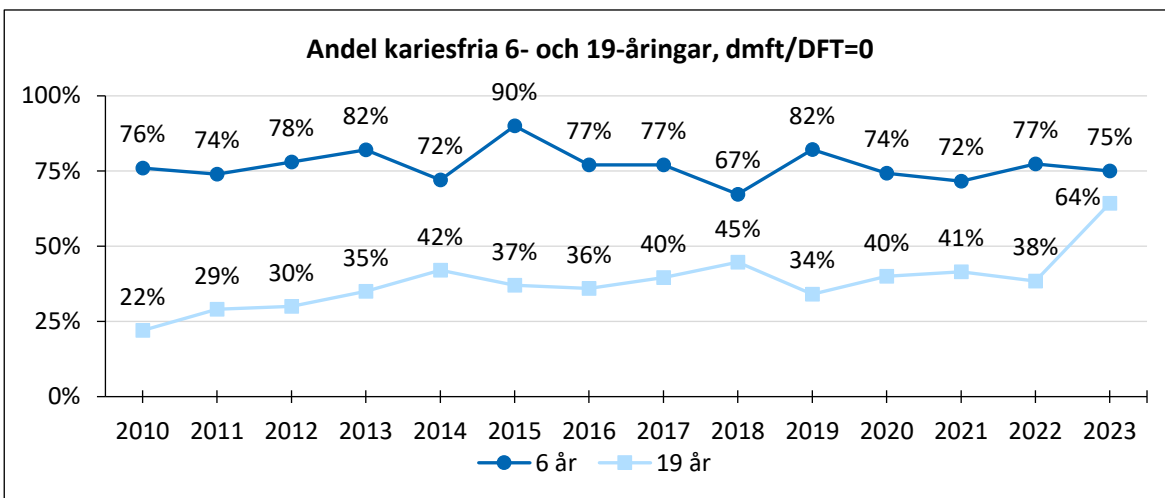
Fluorid privat brunn
<0,2-4,5 ppm
220 st.

BOXHOLMS KOMMUN

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	46	42	91%	41	98%	0	0%
6	61	60	98%	45	75%	6	10%
12	59	41	69%	31	76%	0	0%
19	50	14	28%	9	64%	1	7%
23	33	15	45%	4	27%	3	20%
Totalt	249	172	69%	130	76%	10	6%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	59	22	37%	22	100%
19	50	14	28%	11	79%
23	33	15	45%	9	60%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	59	32	54%	31	97%
19	50	12	24%	12	100%
23	33	13	39%	12	92%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	2	5%
6	1	2%
12	2	5%
19	3	21%
23	1	7%
Totalt	9	5%

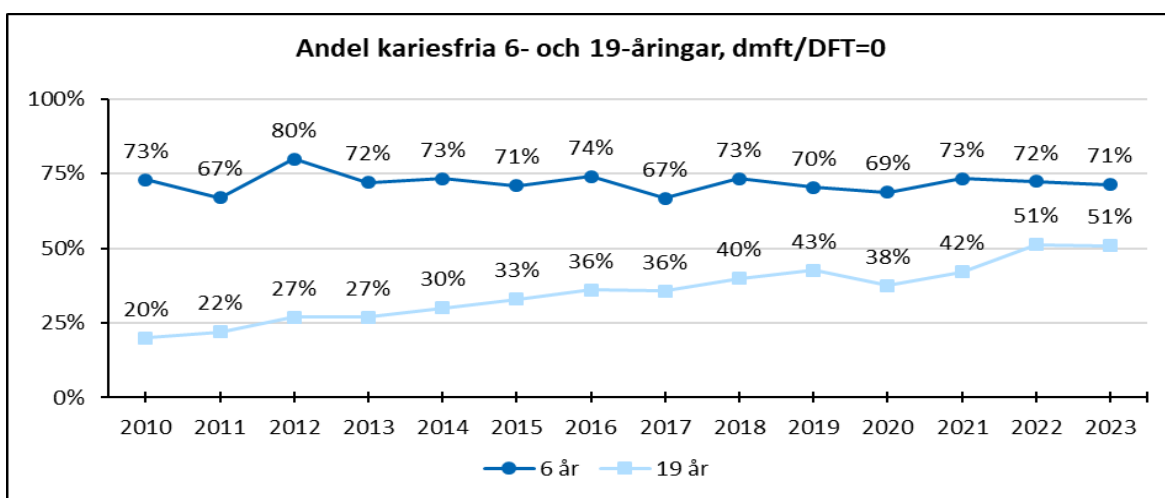
Fluorid kommun
0,53-0,59 ppm

Fluorid privat brunn
0,3-2,3 ppm
5 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	226	206	91%	192	93%	1	0%
6	231	217	94%	155	71%	10	5%
12	301	279	93%	191	68%	2	1%
19	185	116	63%	59	51%	7	6%
23	198	68	34%	30	44%	14	21%
Totalt	1141	886	78%	627	71%	34	4%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	301	219	73%	219	100%
19	185	112	61%	83	74%
23	198	67	34%	43	64%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	301	241	80%	235	98%
19	185	78	42%	76	97%
23	198	51	26%	49	96%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	4	2%
6	9	4%
12	20	7%
19	12	10%
23	12	18%
Totalt	57	6%

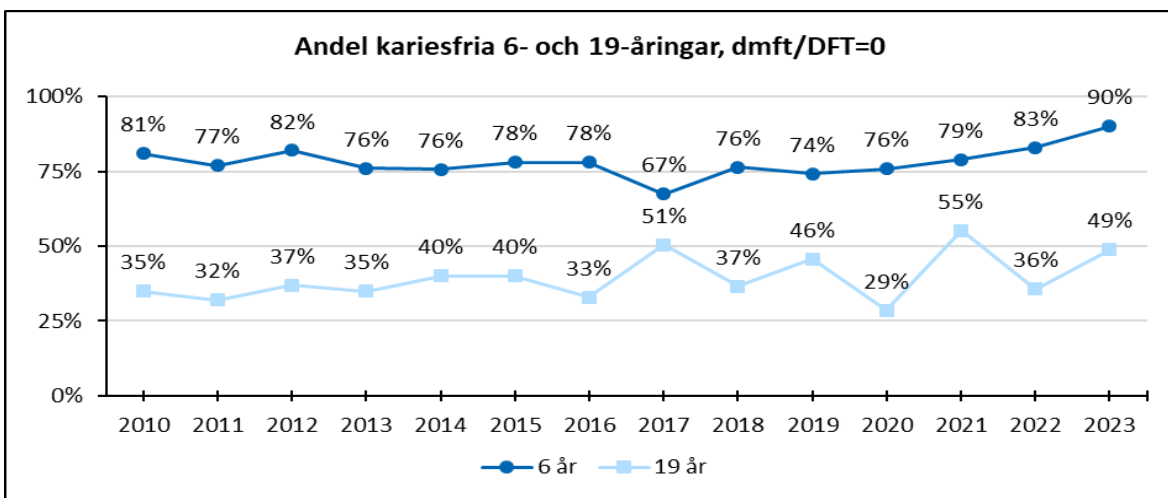
Fluorid kommun
<0,05-0,42 ppm

Fluorid privat brunn
<0,2-2,4 ppm
12 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	114	88	77%	86	98%	0	0%
6	106	92	87%	83	90%	4	4%
12	100	96	96%	72	75%	1	1%
19	126	45	36%	22	49%	2	4%
23	67	15	22%	7	47%	2	13%
Totalt	513	336	65%	270	80%	9	3%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	100	50	50%	50	100%
19	126	41	33%	34	83%
23	67	14	21%	11	79%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	100	60	60%	60	100%
19	126	37	29%	37	100%
23	67	12	18%	12	100%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	2	2%
6	0	0%
12	1	1%
19	5	11%
23	4	27%
Totalt	12	4%

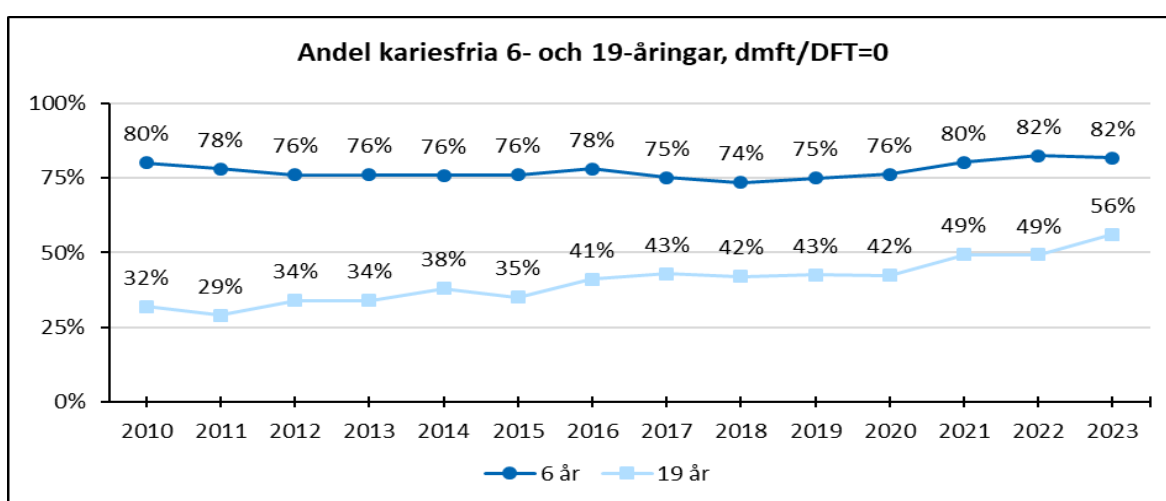
Fluorid
kommun
0,22-1,1 ppm

Fluorid
privat brunn
0,6-1,6 ppm
5 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	1724	1494	87%	1452	97%	6	0%
6	1793	1573	88%	1283	82%	78	5%
12	1911	1611	84%	1199	74%	11	1%
19	2154	832	39%	466	56%	78	9%
23	3270	1427	44%	681	48%	137	10%
Totalt	10852	6937	64%	5081	73%	310	4%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	1911	1136	59%	1136	100%
19	2154	811	38%	649	80%
23	3270	1397	43%	1064	76%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	1911	1265	66%	1249	99%
19	2154	671	31%	651	97%
23	3270	1152	35%	1095	95%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	88	6%
6	122	8%
12	239	15%
19	303	36%
23	330	23%
Totalt	1082	16%

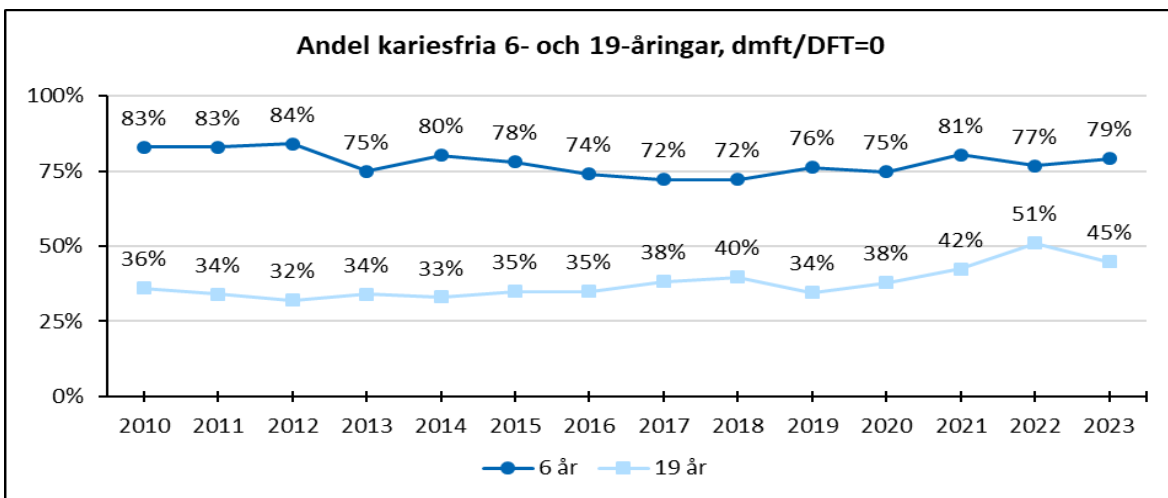
Fluorid kommun
0,12-0,20ppm

Fluorid privat brunn
<0,2-3,2 ppm
60 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	340	314	92%	306	97%	0	0%
6	364	351	96%	278	79%	17	5%
12	333	257	77%	190	74%	5	2%
19	307	145	47%	65	45%	16	11%
23	301	138	46%	47	34%	33	24%
Totalt	1645	1205	73%	886	74%	71	6%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	333	162	49%	162	100%
19	307	143	47%	126	88%
23	301	135	45%	95	70%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	333	183	55%	181	99%
19	307	119	39%	117	98%
23	301	109	36%	104	95%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	9	3%
6	33	9%
12	58	23%
19	60	41%
23	48	35%
Totalt	208	17%

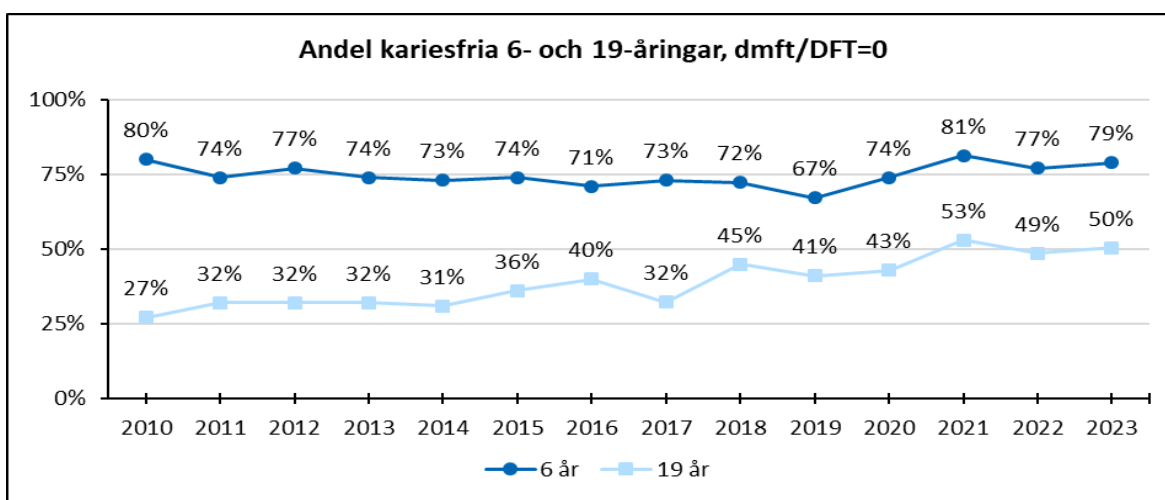
Fluorid kommun
0,17-1,3 ppm

Fluorid privat brunn
<0,2-1,7 ppm
15 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	464	430	93%	409	95%	6	1%
6	536	491	92%	387	79%	22	4%
12	490	415	85%	297	72%	4	1%
19	495	216	44%	109	50%	15	7%
23	372	160	43%	60	38%	28	18%
Totalt	2357	1712	73%	1262	74%	75	4%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	490	325	66%	325	100%
19	495	212	43%	171	81%
23	372	158	42%	108	68%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	490	339	69%	334	99%
19	495	188	38%	182	97%
23	372	144	39%	139	97%

Privattandvård

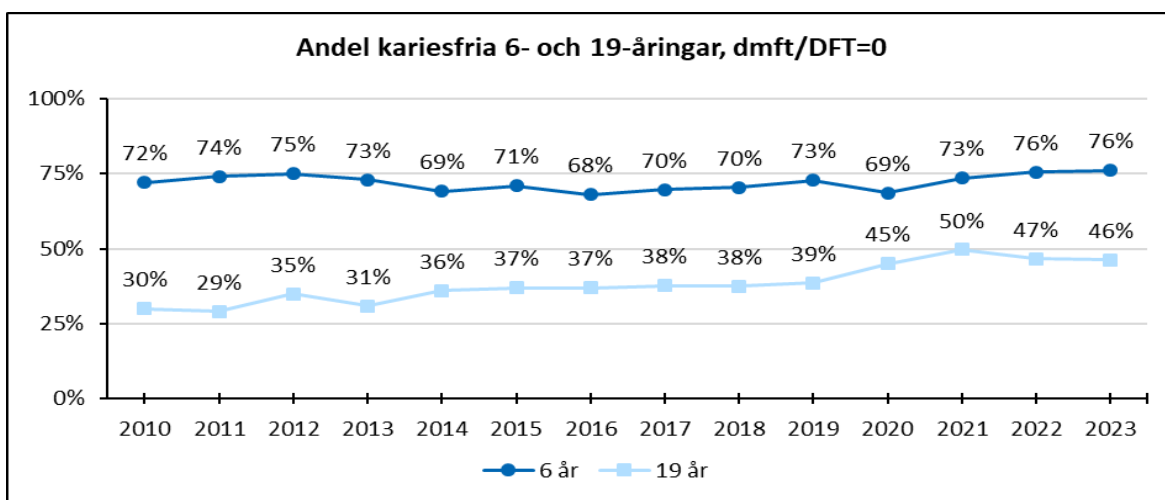
Ålder	Antal	Andel
3	22	5%
6	42	9%
12	66	16%
19	78	36%
23	49	31%
Totalt	257	15%

Fluorid kommun
0,12-0,52 ppm

Fluorid privat brunn
<0,2-3,1 ppm
14 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	1575	1486	94%	1435	97%	9	1%
6	1620	1536	95%	1168	76%	79	5%
12	1652	1494	90%	1035	69%	12	1%
19	1723	1020	59%	472	46%	101	10%
23	1765	784	44%	291	37%	123	16%
Totalt	8335	6320	76%	4401	70%	324	5%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	1652	1144	69%	1140	100%
19	1723	1000	58%	770	77%
23	1765	763	43%	531	70%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	1652	1181	71%	1173	99%
19	1723	912	53%	878	96%
23	1765	658	37%	615	93%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	88	6%
6	133	9%
12	211	14%
19	240	24%
23	212	27%
Totalt	884	14%

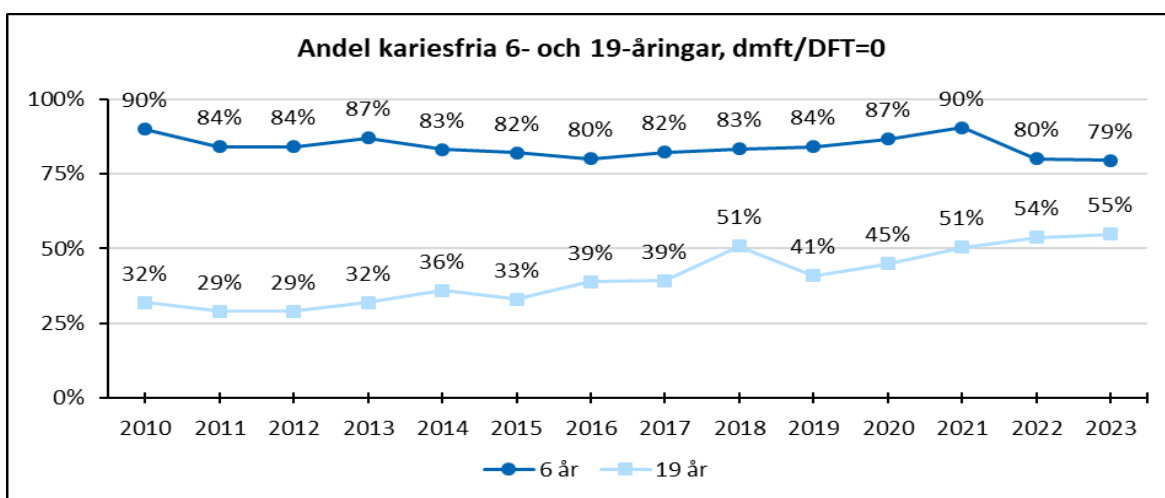
Fluorid kommun
<0,05-0,65 ppm

Fluorid privat brunn
<0,2-4,5 ppm
57 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	152	138	91%	132	96%	0	0%
6	201	190	95%	151	79%	7	4%
12	190	179	94%	136	76%	0	0%
19	142	93	65%	51	55%	4	4%
23	100	45	45%	16	36%	4	9%
Totalt	785	645	82%	486	75%	15	2%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	190	119	63%	119	100%
19	142	89	63%	67	75%
23	100	43	43%	31	72%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	74	52	70%	52	100%
19	65	52	80%	52	100%
23	45	31	69%	31	100%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	1	1%
6	4	7%
12	5	7%
19	4	8%
23	2	6%
Totalt	16	6%

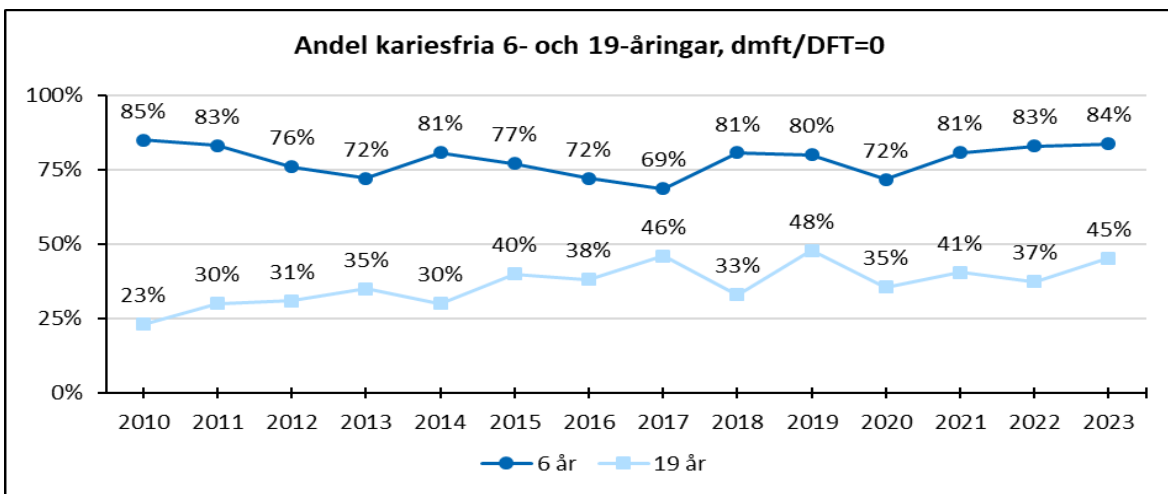
Fluorid
kommun
<0,05-0,7
ppm

Fluorid
privat brunn
0,2-2,2 ppm
18 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	71	67	94%	65	97%	0	0%
6	65	61	94%	51	84%	1	2%
12	74	69	93%	55	80%	1	1%
19	65	53	82%	24	45%	5	9%
23	45	31	69%	16	52%	1	3%
Totalt	320	281	88%	211	75%	8	3%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	74	58	78%	58	100%
19	65	53	82%	42	79%
23	45	29	64%	20	69%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	74	52	70%	52	100%
19	65	52	80%	52	100%
23	45	31	69%	31	100%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	1	1%
6	4	7%
12	5	7%
19	4	8%
23	2	6%
Totalt	16	6%

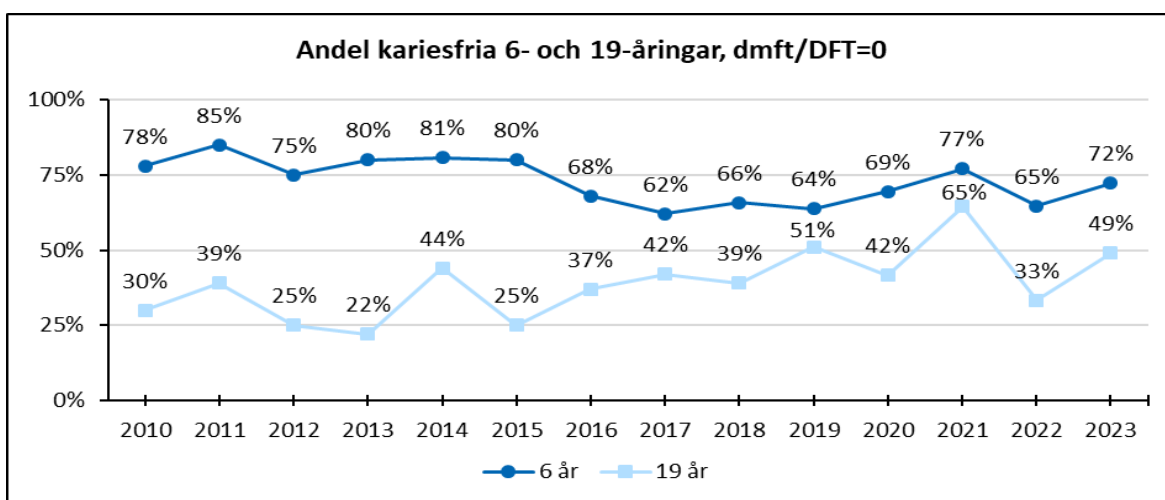
Fluorid kommun
0,12-0,13
ppm

Fluorid privat brunn
<0,2-0,47
4 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	65	61	94%	60	98%	0	0%
6	84	83	99%	60	72%	4	5%
12	69	66	96%	48	73%	1	2%
19	85	53	62%	26	49%	6	11%
23	52	17	33%	5	29%	1	6%
Totalt	355	280	79%	199	71%	12	4%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	69	28	41%	28	100%
19	85	53	62%	40	75%
23	52	17	33%	11	65%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	69	40	58%	39	98%
19	85	45	53%	42	93%
23	52	15	29%	14	93%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	1	2%
6	5	6%
12	3	5%
19	3	6%
23	4	24%
Totalt	16	6%

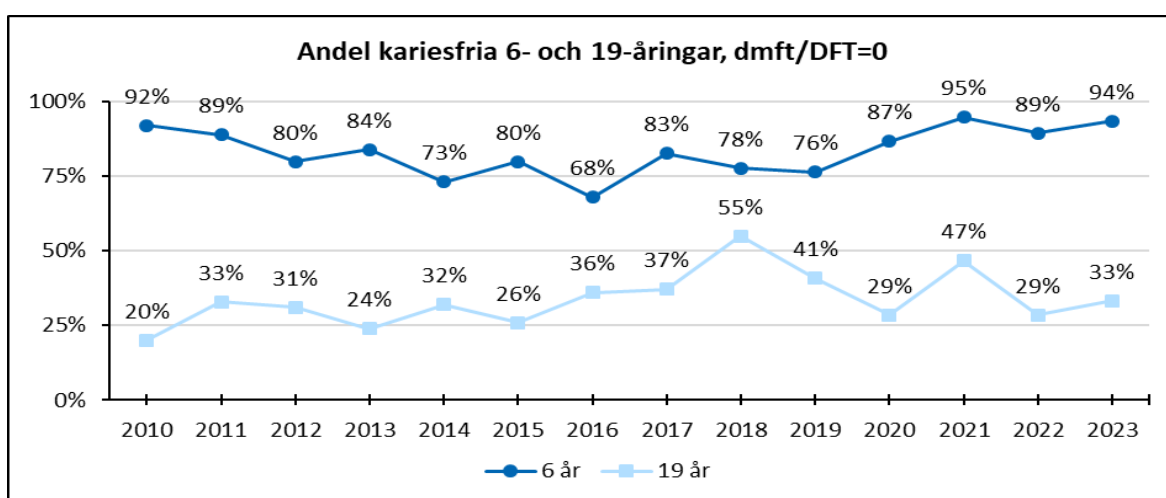
Fluorid
kommun
0,06-0,52
ppm

Fluorid
privat brunn
<0,2-1,3 ppm
11 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	38	31	82%	30	97%	1	3%
6	35	31	89%	29	94%	1	3%
12	25	24	96%	18	75%	0	0%
19	38	15	39%	5	33%	0	0%
23	27	9	33%	1	11%	0	0%
Totalt	163	110	67%	83	75%	2	2%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	25	14	56%	14	100%
19	38	15	39%	11	73%
23	27	8	30%	4	50%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	25	16	64%	16	100%
19	38	14	37%	13	93%
23	27	9	33%	7	78%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	0	0%
6	1	3%
12	1	4%
19	0	0%
23	0	0%
Totalt	2	2%

Fluorid
kommun
0,17-1,1 ppm

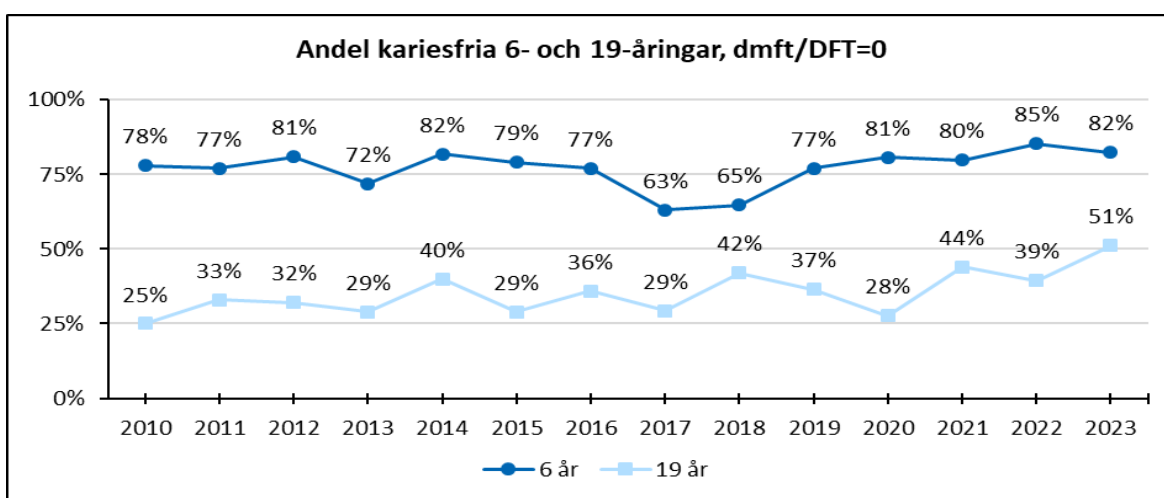
Fluorid
privat brunn
0,33-1,4 ppm
6 st.

ÄTVIDABERGS KOMMUN

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	122	112	92%	111	99%	1	1%
6	115	108	94%	89	82%	5	5%
12	128	123	96%	79	64%	0	0%
19	121	43	36%	22	51%	6	14%
23	76	30	39%	10	33%	7	23%
Totalt	562	416	74%	311	75%	19	5%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	128	108	84%	106	98%
19	121	42	35%	32	76%
23	76	30	39%	22	73%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	128	110	86%	109	99%
19	121	41	34%	40	98%
23	76	27	36%	23	85%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	6	5%
6	5	5%
12	14	11%
19	20	47%
23	10	33%
Totalt	55	13%

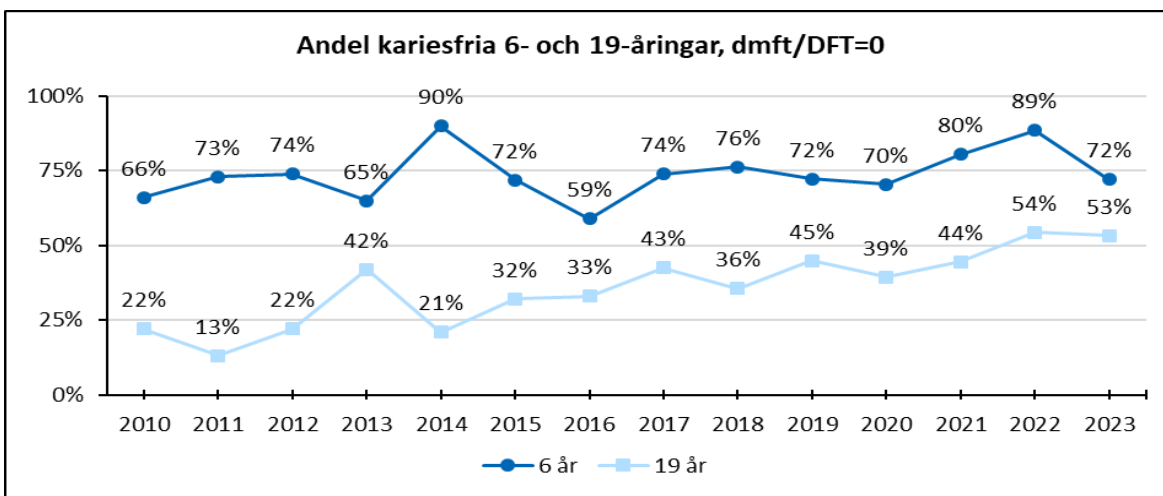
Fluorid
kommun
<0,2-0,21
ppm

Fluorid
privat brunn
<0.2-2,2 ppm
10 st.

Karies, dmft/DFT=0 och dmft/DFT>5

Ålder	Population	Undersökta		Kariesfria		Karies dmft>5	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
3	64	59	92%	56	95%	1	2%
6	49	43	88%	31	72%	2	5%
12	48	44	92%	31	70%	1	2%
19	62	47	76%	25	53%	2	4%
23	37	27	73%	9	33%	7	26%
Totalt	260	220	85%	152	69%	13	6%

Tobaksfria unga, Tobak=0

Ålder	Population	Registrerad		Tobaksfria (tobak=0)	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	48	40	83%	40	100%
19	62	45	73%	25	56%
23	37	27	73%	13	48%

Smärta, TMD-S

Ålder	Population	Registrerad		Smärtfria	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Andel
12	48	38	79%	38	100%
19	62	41	66%	41	100%
23	37	18	49%	17	94%

Privattandvård

Ålder	Antal	Andel
3	1	2%
6	2	5%
12	3	7%
19	2	4%
23	4	15%
Totalt	12	5%

Fluorid
kommun
0,07-1,2 ppm

Fluorid
privat brunn
0,53-0,93
ppm

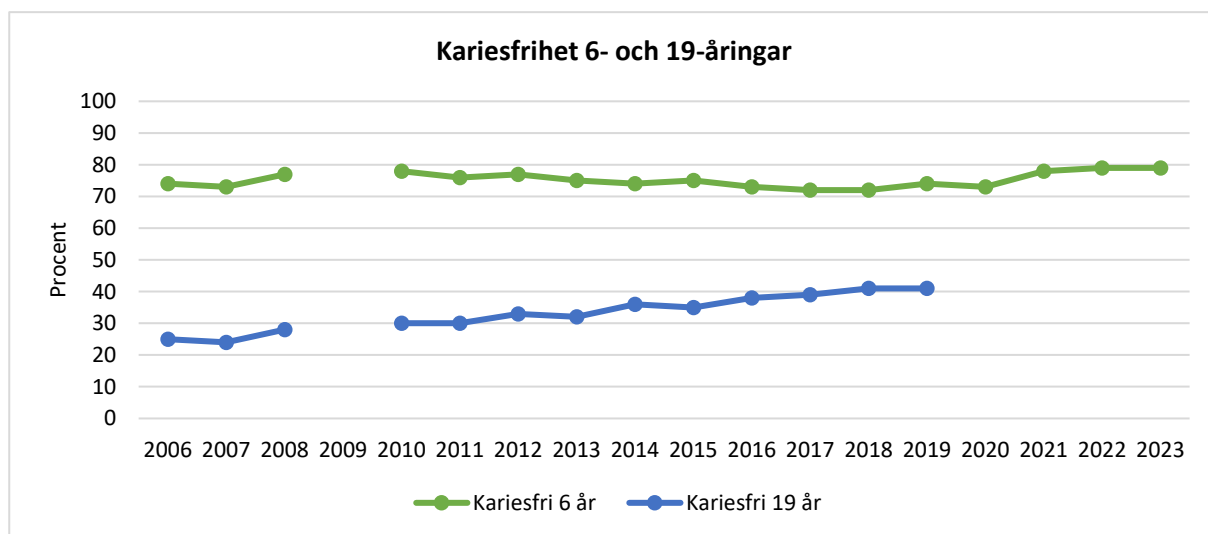
Diskussion

Karies

Resultaten för 6-åringar och 19-åringar i Region Östergötland visar att kariesfriheten för 6-åringar sedan år 2006 hållit sig på en hög nivå (mellan 70- 80 %), och för 19-åringar fram till år 2019 mellan 20- 40 procent. Från och med år 2020 har andelen undersökta 19-åringar inom Folk tandvården varit så pass låg (30- 40 %) att resultaten inte kan anses som tillförlitliga.

I ett långtidsperspektiv har andelen kariesfria 19-åringar mellan åren 2006 och 2019 ökat med 16 procentandelar.

Figur 22. Kariesfrihet för 6- och 19-åringar i ett långtidsperspektiv.

År 2009 fanns ingen statistik att tillgå.

För år 2023 kan ännu ingen jämförelse göras med de nationella siffrorna från Socialstyrelsen och SKaPa som publiceras senare under året. Region Östergötlands värden har under tidigare år tätt följt de nationella ⁵.

Självupplevd tandhälsa

För tandvården ingår det som en del av folkhälsoarbetet att registrera självupplevd tandhälsa hos 19-åringar. Tidigare år (före år 2021) har 19-åringarna ombetts fylla i en enkät vid undersökningstillfället. Sedan år 2022 har Folk tandvården rapporterat via sitt digitala journalsystem, medan rapporteringen inom privattandvården sker via Tandvårdsenhetens digitala system Munter. Anledningen till att 19-åringarna valts ut som grupp är att det innan år 2019 var slutåldern för den fria barn- och ungdomst tandvården.

Med utgångspunkt från den övergripande munhälsofrågan, formulerades år 2022 den fråga om självupplevd tandhälsa som idag ersätter 19-års enkäten. Avsikten med frågan är att komplettera de objektiva parametrarna och ge en utförligare bild av 19-åringars tandhälsa.

Då frågan inte ställs likadant inom Folk tandvården som inom privattandvården kan inte några direkta jämförelser göras. Resultaten är dock positiva där 87 procent av Folk tandvårdens 19-åringar var nöjda eller mycket nöjda med sin tandhälsa, medan 79 procent av privattandvårdens 19-åringar upplevde sin tandhälsa som god eller mycket god.

⁵ Uppföljning av tandhälsan hos barn och unga i Östergötland 1994-2022. <https://vardgivare.regionostergotland.se/vgw/avtal-och-samverkan/samverkan-inom-tandvarden/anvisningar-blanketter-och-rapporter-tandvard>

Treårsbudget för Region Östergötland 2023-2025

I Region Östergötlands treårsbudget 2023-2025 står det i styrtalen under fokusområdet Hållbarhet och jämlik hälsa att; "Skillnaden i tandhälsa mellan de sjukaste och friskaste 6-åringarna ska minska, samtidigt som de friskaste fortsatt är minst lika friska".

Regionen ansvarar för tandvården för samtliga barn och unga i Östergötland, både inom Folktandvården och inom privattandvården. Statistiken i rapporten baseras på det totala antalet undersökta barn och unga. Den variabel som används för att mäta kariesförekomsten hos 6-åringarna är dmft, vilket står för "antal tänder med kariesangrepp, fyllning eller som har förlorats".

Då den grupp 6-åringar som undersöktes år 2023 (4 835 st, 92 %) delas upp i percentiler noteras ingen skillnad från föregående två år. I ett längre tidsperspektiv sedan år 2018 har de 10 procent sjukaste barnen blivit friskare.

Ungdomsenkäten "Om Mig", Östergötland

Ungdomsenkäten "Om mig" vänder sig till alla ungdomar i årskurs åtta på högstadiet samt årskurs två på gymnasiet och genomförs varje år i samarbete med länets kommuner och Länsstyrelsen i Östergötland. Ett urval av resultaten från enkäten med anknytning till munhälsa, tobak och smärta redovisas i tabellen ⁶.

Tabell 3. Frågor om tobak, smärta och stress. Antal och andel som svarat ja eller ofta på frågorna år 2023.

	Åk 8	Åk 8	Gymn. Åk 2	Gymn. Åk 2
Frågor från "Om mig" enkäten	Antal	Andel	Antal	Andel
Dagligt tobaksbruk	4 172	3 %	3 795	17 %
Röker dagligen	4 184	1 %	3 810	3 %
Snusar dagligen	4 190	3 %	3 810	16 %
OK att röka varje dag	3 656	3 %	3 496	23 %
Ont i nacke/axlar nästan varje dag	3 719	10 %	3 602	15 %
Känner sig stressad i skolan	4 150	34 %	3 825	37 %

Ungdomar som nyttjar tobak har ofta sämre både psykisk och fysisk hälsa, sover sämre, äter sämre och har mer besvär av värk. Att börja röka handlar enligt ungdomarna själva ofta om ett behov av att tillhöra en grupp och att känna samhörighet. Av de gymnasieelever som besvarat ungdomsenkäten ansåg nästan en fjärdedel att det var OK att röka dagligen. Anledningen till att bruket av snus ökar (framförallt bland unga flickor) är enligt ungdomarna själva att vitt nikotinsnus upplevs som fräscht, tilltalande och modernt.

I rapporten anger 12 procent av 19-åringarna att de använder sig av tobak (hänsyn tas till den låga andelen undersökta 19-åringar), att jämföra med "Om Mig enkäten" åk 2 gymnasiet där 17 procent anger sig ha ett dagligt tobaksbruk.

Av eleverna angav 35 procent att de ofta var stressade och 12 procent att de hade ont i nacken nästan varje dag, symptom som kan förknippas med käkledsproblem och TMD-S ⁷.

⁶ Ungdomsenkäten Om mig 2022. Region Östergötland.
<https://www.regionostergotland.se/download/18.772fccb118ab0a8daea3d53/1696835474929>

⁷ Thomas List, Åke Tegelberg m.fl; Smärtlindring i ansikte och huvud ur bettfysiologiskt perspektiv, 1999.

Bilaga 1. Fördelning per klinik i Östergötland

Tabell 4. Barn och unga 3, 6, 12, 19 och 23 år per klinik år 2023

Klinik	Listade barn på klinik	Undersökta barn o unga	Undersökta barn o unga	Kariesfria barn o unga	Barn o unga med mycket karies
	Antal	Antal	Andel %	Andel %	Andel %
Privattandvård	2906	2692	93%	69%	4%
Berga	1256	930	74%	70%	7%
Ekholmen	1366	1125	82%	83%	2%
Ryd	1482	991	67%	73%	4%
Skäggetorp	1095	649	59%	58%	12%
Lilla Torget	2454	1332	54%	72%	4%
Ljungsbro	632	447	71%	86%	1%
Linghem	420	267	64%	82%	2%
Kisa	278	175	63%	79%	2%
Rimforsa	293	211	72%	85%	1%
Österbymo	145	110	76%	75%	3%
Åtvidaberg	481	350	73%	75%	5%
Druvan	1064	791	74%	72%	5%
Skarptorp	1113	954	86%	66%	6%
Sandbyhov	969	841	87%	75%	3%
Hageby	1391	919	66%	56%	11%
Sparven	1287	917	71%	69%	6%
Vikbolandet	224	178	79%	84%	1%
Skärblacka	490	396	81%	79%	2%
Åby	562	458	81%	83%	2%
Söderköping	725	594	82%	76%	2%
Finspång	990	806	81%	70%	4%
Valdemarsvik	288	231	80%	72%	3%
Motala	1664	1116	67%	74%	4%
Borensberg	378	325	86%	75%	2%
Boxholm	232	167	72%	76%	5%
Mjölby	1059	705	67%	77%	4%
Mantorp	352	308	88%	78%	4%
Ödeshög	229	207	90%	68%	6%
Vadstena	324	299	92%	71%	4%
Specialisttandvården	103	96	93%	40%	36%
Totalt	26252	19587	75%	72%	5%

- Högst andel kariesfria barn och unga fanns i Ljungsbro, Rimforsa och Vikbolandet.
- Lägst andel kariesfria barn och unga fanns i Hageby, Skäggetorp och Skarptorp.
- Störst andel barn och unga med mycket karies fanns i Skäggetorp, Hageby och Berga.
- Specialisttandvården finns inte med i slutsatserna på grund av dess funktion som remissinstans.

Tabell 5. 6-åringar per klinik år 2023

Klinik	Listade 6-åringar		Undersökta 6-åringar	Kariesfria 6-åringar	6-åringar med mycket karies
	på klinik	Antal			
Privattandvård	385	369	96%	88%	1%
Berga	251	235	94%	79%	6%
Ekholmen	359	349	97%	90%	1%
Ryd	219	211	96%	84%	3%
Skäggetorp	198	178	90%	57%	16%
Lilla Torget	332	215	65%	79%	6%
Ljungsbro	149	149	100%	91%	0%
Linghem	92	82	89%	89%	4%
Kisa	58	51	88%	92%	4%
Rimforsa	69	57	83%	95%	0%
Österbymo	34	32	94%	91%	3%
Åtvidaberg	107	101	94%	81%	5%
Druvan	209	201	96%	83%	4%
Skarptorp	218	220	101%	71%	6%
Sandbyhov	192	188	98%	81%	3%
Hageby	272	244	90%	55%	11%
Sparven	269	256	95%	70%	8%
Vikbolandet	61	60	98%	95%	0%
Skärblacka	109	103	94%	91%	0%
Åby	139	133	96%	89%	2%
Söderköping	187	179	96%	80%	3%
Finspång	205	205	100%	70%	5%
Valdemarsvik	71	70	99%	71%	6%
Motala	385	351	91%	75%	5%
Borensberg	88	86	98%	88%	1%
Boxholm	54	54	100%	70%	11%
Mjölby	242	236	98%	77%	6%
Mantorp	95	89	94%	87%	1%
Ödeshög	44	40	91%	70%	5%
Vadstena	65	62	95%	84%	2%
Specialisttandvården	16	29	181%	21%	62%
Totalt	5174	4835	93%	79%	5%

- Undersökningsfrekvensen på 6-åringar varierade mellan 65 och 100 procent (medel 93 %).
- Störst andel kariesfria 6-åringar fanns i Rimforsa, Vikbolandet och Kisa.
- Lägst andel kariesfria 6-åringar fanns i Hageby och Skäggetorp.
- Störst andel 6-åringar med mycket karies fanns i Skäggetorp, Hageby och Boxholm.
- Specialisttandvården finns inte med i slutsatserna på grund av dess funktion som remissinstans.

Tabell 6. 12-åringar per klinik år 2023

Klinik	Listade 12-åringar på klinik	Undersökta 12-åringar		Kariesfria 12-åringar	12-åringar med mycket karies
	Antal	Antal	Andel	Andel	Andel
Privattandvård	689	657	95%	80%	0%
Berga	232	226	97%	69%	1%
Ekholmen	293	290	99%	73%	0%
Ryd	235	215	91%	79%	0%
Skäggetorp	199	178	89%	58%	3%
Lilla Torget	365	264	72%	79%	1%
Ljungsbro	182	100	55%	75%	0%
Linghem	95	76	80%	75%	0%
Kisa	52	51	98%	71%	2%
Rimforsa	63	61	97%	80%	0%
Österbymo	24	23	96%	74%	0%
Åtvidaberg	107	104	97%	63%	0%
Druvan	171	158	92%	76%	0%
Skarptorp	225	217	96%	60%	2%
Sandbyhov	213	197	92%	71%	1%
Hageby	278	223	80%	56%	1%
Sparven	245	237	97%	64%	2%
Vikbolandet	47	38	81%	68%	0%
Skärblacka	92	88	96%	80%	0%
Åby	140	135	96%	79%	0%
Söderköping	153	145	95%	77%	0%
Finspång	254	246	97%	68%	1%
Valdemarsvik	56	53	95%	72%	2%
Motala	331	274	83%	72%	1%
Borensberg	79	71	90%	68%	0%
Boxholm	53	40	75%	78%	0%
Mjölby	197	124	63%	70%	4%
Mantorp	79	74	94%	72%	1%
Ödeshög	45	42	93%	71%	0%
Vadstena	69	66	96%	79%	2%
Specialisttandvården	39	25	64%	80%	0%
Totalt	5302	4698	89%	72%	1%

- Undersökningsfrekvensen på 12-åringar varierade mellan 55 och 99 procent (medel 89 %).
- Störst andel kariesfria 12-åringar fanns i Rimforsa, Skärblacka och inom privattandvården.
- Lägst andel kariesfria 12-åringar fanns i Hageby och Skäggetorp.
- Störst andel 12-åringar med mycket karies fanns i Mjölby och Skäggetorp.
- Specialisttandvården finns inte med i slutsatserna på grund av dess funktion som remissinstans.

Tabell 7. 19-åringar per klinik år 2023

Klinik	Listade 19-åringar på klinik	Undersökta 19-åringar		Kariesfria 19-åringar	19-åringar med mycket karies
	Antal	Antal	Andel	Andel	Andel
Privattandvård	832	749	90%	60%	5%
Berga	200	142	71%	45%	17%
Ekholmen	218	71	33%	54%	8%
Ryd	167	61	37%	53%	15%
Skäggetorp	188	49	26%	21%	31%
Lilla Torget	461	155	34%	65%	6%
Ljungsbro	81	25	31%	60%	4%
Linghem	88	20	23%	45%	10%
Kisa	68	21	31%	50%	5%
Rimforsa	59	25	42%	60%	4%
Österbymo	34	14	41%	36%	0%
Åtvidaberg	89	24	27%	30%	30%
Druvan	216	170	79%	50%	13%
Skarptorp	222	173	78%	38%	13%
Sandbyhov	185	152	82%	49%	6%
Hageby	298	92	31%	24%	28%
Sparven	202	73	36%	31%	15%
Vikbolandet	37	11	30%	40%	0%
Skärblacka	111	66	59%	53%	3%
Åby	104	59	57%	61%	5%
Söderköping	133	88	66%	53%	3%
Finspång	166	98	59%	46%	7%
Valdemarsvik	59	40	68%	50%	5%
Motala	330	87	26%	40%	12%
Borensberg	74	63	85%	50%	3%
Boxholm	45	14	31%	73%	9%
Mjölby	184	51	28%	44%	7%
Mantorp	60	45	75%	51%	9%
Ödeshög	55	46	84%	53%	4%
Vadstena	61	58	95%	42%	9%
Specialisttandvården	21	22	105%	23%	31%
Totalt	5 048	2 764	55%	50%	9%

- Undersökningsfrekvensen på 19-åringar varierade mellan 55 och 99 procent (medel 55 %).
- Mellan 23 och 95 procent av 19-åringarna har undersökts under året, där Vadstena har högst undersökningsprocent och Linghem lägst.
- Specialisttandvården finns inte med i slutsatserna på grund av dess funktion som remissinstans.

Bilaga 2. Fluoridhalter i kommunalt vatten år 2023

Boxholm	ppm	Söderköping	ppm
Boxholm	0,59	Söderköping	0,36
Malexander	0,53	Mogata	0,40
		S:t Anna	0,70
Finspång		Västra Husby	0,55
Bleken	0,07	Östra Ryd	0,21
Byle	0,19	Bottna	0,34
Grytgöl	0,22	Gäddvik/Tyrislöt	<0,05
Igelfors	0,19	Sanden	0,26
Rejmyre	<0,05		
Hävla	0,42	Vadstena	
		Vadstena	0,13
Kinda		Borghamn	0,12
Kisa	0,41		
Björkfors	0,26	Valdemarsvik	
Horn	1,10	Fallingeberg	0,15
Hycklinge	1,00	Frörum (Gusum, Ringarum)	0,18
Rimforsa	0,22	Koppartorp (Gryt)	0,06
Ydrefors	0,36	Västertryserum	0,39
		Skeppsgården	0,52
Linköping			
Berggården	0,12	Ydre	
Råberga	0,18	Asby	0,90
Ulrika	0,20	Forsnäs	1,10
		Hestra	0,85
Mjölby		Kammarp	0,64
Högby	0,28	Norra Vi	0,34
Normlösa	0,17	Rydsnäs	0,25
Skeppsås	0,37	Rönnäs	0,36
Västra Harg	0,72	Svinhult	0,17
Önnebo	1,30	Österbymo	0,22
Motala		Åtvidaberg	
Råssnäs	0,12	Åtvidabergs centralort inkl.	
Godegård	0,18	Björsäter, Grebo och	
Borensberg	0,13	Forsaström	0,21
		Yxnerum	<0,2
Tjällmo	0,52	Falerum	<0,2
Norrköping		Ödeshög	
Borg	0,10	Ödeshög	0,07
Kvarsebo	0,23	Boet	1,20
Simonstorp	0,65	Trehörna	1,20
Strömsfors	0,46		
Åby	<0,05		
Lilla Hummelvik	0,56		
Gruvstugan	0,10		

Beställarenheten hälso-, sjuk- och tandvård

Regionledningskontoret

S:t Larsgatan 49B

581 91 Linköping

region@regionostergotland.se

Diarienummer RÖ 2024-3898

